

ffolkes

Σχεδιάζω **KINOYΜΕΝΑ**
ΣΧΕΔΙΑ

Σειρά με την επιμέλεια: David και Brenda Herbert

Μετάφραση
Πηνελόπη Καραπατισοπούλου

Εκδόσεις Ντουντούμη

Τίτλος πρωτοτύπου:

Draw Cartoons

© 1982 Pitman Publishing Ltd

Συγγραφέας-εικονογράφος: *ffolkes*

Μετάφραση από τα αγγλικά: Πηνελόπη Καραπατσοπούλου

Διόρθωση-επιμέλεια έκδοσης: Βούλα Αρβανιτίδου

Στοιχειοθεσία-φιλμς-μοντάζ: Γραφικές Τέχνες «Πάραλος»

Επιμέλεια παραγωγής: Γιώργος Ντουντούμης

© 1998 για την ελληνική γλώσσα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΤΟΥΝΤΟΥΜΗ

Μαυρομηχάλη 60, 106 80 Αθήνα

Τηλ. 36.05.509 - 36.32.647 Fax 36.26.500

ISBN 960-7837-05-3

*Απαγορεύεται η ολική ή τμηματική αντιγραφή αυτού του έργου
με οποιαδήποτε μέθοδο χωρίς τη γραπτή έγκριση του εκδότη.*

Περιεχόμενα	Ξεκινώντας	4
	Τι θα σχεδιάσω με	8
	Τι θα σχεδιάσω στο	10
	Γραμμή και υδατογραφία	11
	Προοπτική	12
	Σύνθεση	13
	Θεμελιώδεις γραμμές	14
	Οι σωστές αναλογίες	16
	Κινούμενο σχέδιο βήμα προς βήμα	18
	Μιλώντας σε κάποια πρόσωπα	20
	Απλότητα και αποτέλεσμα	22
	Ποικιλία	24
	Καταστάσεις	30
	Δράση	32
	Γελοιογραφία	34
	Μια αληθινή εμφάνιση	38
	Ρύγχος και νύχια	40
	Διάφορα θέματα, διάφορα μέσα	44
	Ολοκληρωμένες δουλειές	46
	Κατακλείδα	48

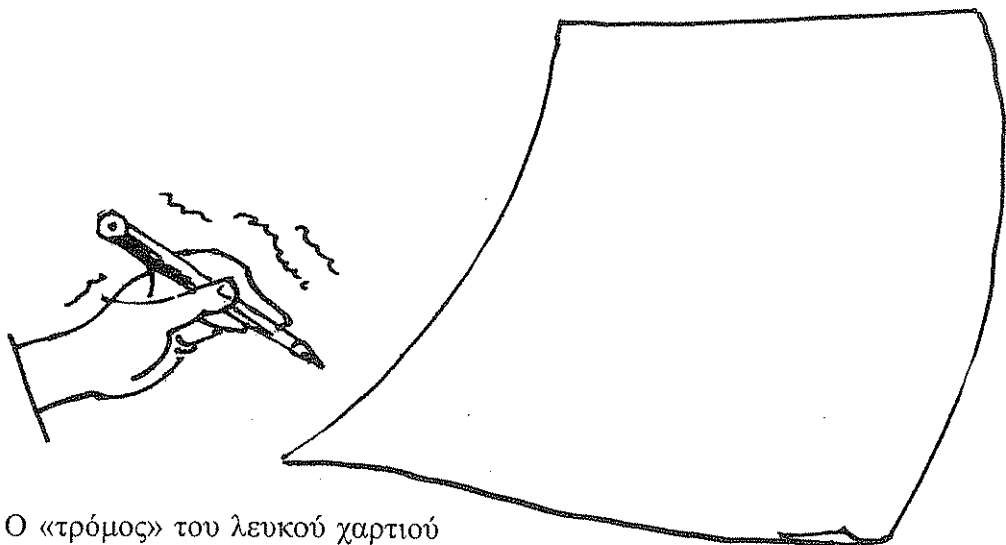
ΞΕΚΙΝΩΝΤΑΣ

Η κατασκευή κινούμενων σχεδίων μπορεί να είναι μια ευχάριστη ενασχόληση για να διασκεδάσετε τους φίλους σας ή ένα επάγγελμα που προσπαθείτε να κάνετε τον δημιουργό του γέλιου. Το δεύτερο είναι πολύ δύσκολο. Το πρόσωπο που πιθανόν θα διασκεδάσει περισσότερο είστε εσείς ο ίδιος (κάτι που είναι πολύ ικανοποιητικό).

Για να είστε ένας κατασκευαστής κινούμενων σχεδίων χρειάζονται δυο απλά πράγματα, που κανένα από αυτά στην πραγματικότητα δεν είναι απλά. Πρέπει να σκέπτεστε κωμικά και να σχεδιάζετε με έναν τρόπο που ο αναγνώστης να το αντιλαμβάνεται. Η αστεία σκέψη είναι κάτι που δε διδάσκεται, όμως αυτό το βιβλίο ίσως σας βοηθήσει να μεταφέρετε τις ιδέες σας στο χαρτί.

Θα είναι μια σκληρή δουλειά, αντίθετα από πολλά άλλα θέματα αυτής της σειράς που ειδικεύονται σε ένα ορισμένο αντικείμενο όπως τα παιδιά, το ανθρώπινο σώμα, τους σκύλους, θα έχετε να μάθετε να σχεδιάζετε οτιδήποτε – είναι δυνατόν ακόμα κι αν περιλαμβάνει αρμαδίλλος (βλέπε σελ. 40).

Ο «τρόμος» του λευκού χαρτιού

Ένα τετράδιο ιχνογραφίας είναι απαραίτητο για κάθε ανερχόμενο καλλιτέχνη, σαν τη φροντίδα της μάνας. Σχεδιάστε οτιδήποτε βλέπετε – πτυσσόμενη πολυθρόνα (που είναι ιδιαίτερα δύσκολη), ποτιστήρια, χειράμαξες, καναπέδες, τη γάτα – και φυλάξτε το τετράδιο για μελλοντική χρήση. Ίσως κανένα από αυτά τα αντικείμενα να μη φανεί σε ένα κινούμενο σχέδιο, όμως θα γυμνάσετε το χέρι και το μάτι σας, γιατί ο μόνος τρόπος για να μάθετε είναι να σχεδιάζετε όσο μπορείτε περισσότερο και συχνότερα (βλέπε επόμενη σελίδα).

Κάθε αντικείμενο γύρω σας έχει ένα μοναδικό σχήμα και χρώμα και όσο το γνωρίζετε περισσότερο τόσο καλύτερα μπορείτε να το αποδώσετε.

Να είστε θαρραλέοι. Το κομμάτι του χαρτιού είναι δικό σας, και μπορείτε να κάνετε ό,τι θέλετε μ' αυτό. Πειραματιστείτε με ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού και με μια μαλακιά κιμωλία ή ένα μολύβι που θα βρείτε, γεμίζοντας το χαρτί με γραμμές, βιαστικές γραμμές, κωμικά πρόσωπα, γράμματα, οτιδήποτε – να έχετε την αίσθηση της ελευθερίας. Κι αν νιώθετε ότι είστε προικισμένοι για μικρά, λεπτά σχέδια, εργαστείτε με πενάκι ή μολύβι – αυτή είναι μια αξιόλογη δοκιμή σαν μια ελεύθερη άσκηση. Τα αποτελέσματα ίσως σας καταπλήξουν.

Συχνά θα βρείτε ένα σχέδιο να μην προχωρά. Ίσως οι χαρακτήρες δεν είναι στη σωστή θέση ή βρίσκονται σε λαθεμένη κλίμακα. Είναι καλύτερα να το πετάξετε και να το ξαναρχίσετε. Αν για δεύτερη φορά δεν πάει καλά, τότε πάρτε το σκύλο σας και κάντε έναν περίπατο ή δείτε λίγο τηλεόραση και ξαναδοκιμάστε αργότερα. Το κινούμενο σχέδιο πρέπει να είναι αστείο. Πολλοί άνθρωποι θα σας πουν ότι οι γελοιογράφοι καλλιτέχνες είναι πολύ σοβαροί άνθρωποι, και αυτό είναι συχνά η αλήθεια.

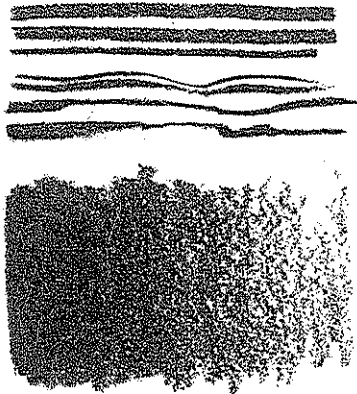

Τι θα σχεδιάσω με

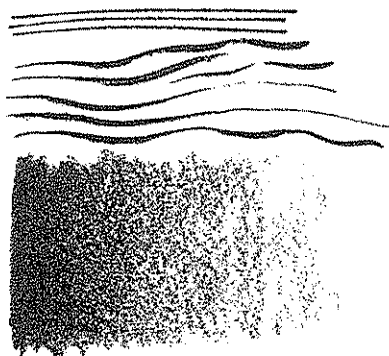

ξυλοκάρβουνο

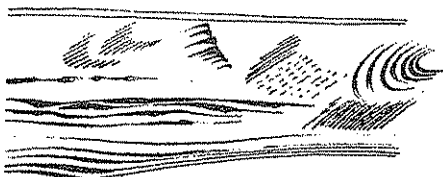
μολύβι κάρβουνου

μολύβι ανθρακίτη

πένα και μελάνι

Βρείτε τα κατάλληλα υλικά που να εξυπηρετούν το σχέδιό σας – χαρτί, μελάνι, μύτη πέννας κλπ. – απαιτούν χρόνο, ακριβώς όπως και η μάθηση του σχεδίου. Είναι μια καλή ιδέα να δοκιμάσετε διάφορα μέσα για να βρείτε αυτό που προτιμάτε.

Μολύβια. Είναι διαβαθμισμένα σύμφωνα με τη σκληρότητά τους, από 9H (το σκληρότερο, και κατάλληλο μόνο για να μαχαιρωθείτε ή να σκοτώσετε το δάσκαλό σας) έως το H, μετά είναι το HB, και συνεχίζουν από το B έως το 6B (το μαλακότερο). Για τις περισσότερες επιδιώξεις, ένα μαλακό μολύβι (HB ή μαλακότερο) είναι το καλύτερο. Αν το ξύσετε κάνοντας μια ψιλή μύτη θα σας δώσει λεπτές γραμμές σαν ένα σκληρό μολύβι, όμως με λιγότερη πίεση, όπου ο έλεγχος είναι ευκολότερος.

Ξυλοκάρβουνο. Είναι πάρα πολύ μαλακό κι εξαιρετο για μεγάλα αδρά σκίτσα, όμως όχι για λεπτομέρειες. Αν το χρησιμοποιήσετε προσέξτε το μουντζούρωμα. Ένα σχέδιο μπορεί να σκονιστεί ή να σβηστεί εντελώς από το χαρτί. Για να το αποφύγετε ψεκάστε το με σταθεροποιητικό. Τα μολύβια κάρβουνου είναι επίσης πολύ χρήσιμα.

Μολύβια κεριού. Είναι επίσης μαλακά, δε μουντζουρώνουν ούτε σβήνονται εύκολα. Μπορείτε σε ένα καλής ποιότητας χαρτί να ξύσετε μια γραμμή ή ένα τμήμα του σχεδίου για να δώσετε ειδικά εφέ.

Παστέλ λαδιού. Τα μολύβια μαρκαδόροι, οι σινογράφοι και η λιθογραφική κιμαωλία είναι όμοια με τα μολύβια κεριού.

Μολύβια Κοντέ. Ντυμένα με ξύλο ή σε γυμνά ραβδάκια κυκλοφορούν στην αγορά σε ποικίλους βαθμούς σκληρότητας και σε αρκετά χρώματα. Τα ντυμένα με ξύλο είναι καλύτερα για λεπτή μύτη αφού ξύνονται εύκολα, όμως τα ραβδάκια είναι πιο λειτουργικά – μπορείτε να τα χρησιμοποιήσετε πλάγια για να καλύψετε μεγάλες επιφάνειες. Το Κοντέ είναι σκληρότερο από το ξυλοκάρβουνο, όμως μουντζουρώνεται κι αυτό πολύ εύκολα.

Πένες. Ποικίλλουν όπως τα μολύβια. Το μελάνι έχει μια ποιότητα από μόνο του, όμως ασφαλώς δε σβήνεται. Οι μύτες τους δε διαρκούν πάρα πολύ. Σύντομα στομώνουν και χάνεται η λεπτότητα και η ελκυστικότητα της απόδοσής τους.

Ειδικές πένες καλλιτεχνών, όπως οι Gillott 303 και οι Gillott 404 παρέχουν μια ποικίλη γραμμή, ανάλογα με τη γωνία που την κρατάτε και την πίεση που ασκείτε σ' αυτή. Η Gillott 659 είναι πολύ εύχρηστη πένα καλλιγραφίας.

Τα πενάκια από καλάμι, ή φτερό είναι αποδοτικά για γρήγορες τολμηρές γραμμές και μπορείτε να σχηματίσετε την αιχμή τους

Το χερούλι του πινέλου βουτηγμένο στο μελάνι

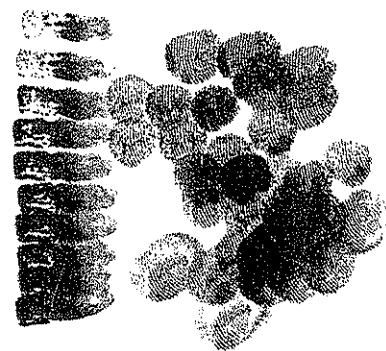
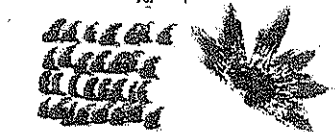

μαρκαδόρος πλατύς

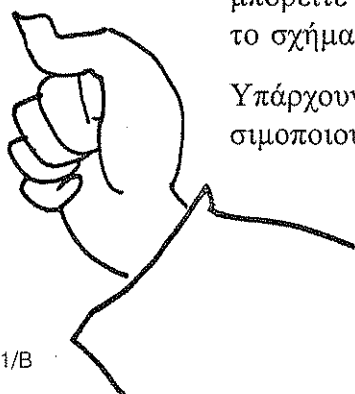

μαρκαδόρος λεπτός

πινέλο και χρώμα

μελάνι και δάχτυλο

λεπτή ή πλατιά με ένα μαχαίρι, ένα ξυραφάκι ή ένα κοπίδι. Αυτή η πένα τελικά χρειάζεται να τη μελανώνετε συχνά.

Οι στιλογράφοι αποδίδουν απαλότερες γραμμές από την πένα που μελανώνουμε. Λόγω του ότι μεταφέρονται εύκολα, οι στιλογράφοι είναι πολύ χρήσιμο εργαλείο για σκίτσα.

Ειδικοί στιλογράφοι όπως ο ραπιδογράφος ή ο Rotring, ελέγχουν τη ροή του μελανιού χάρη σε μια βελόνα που βρίσκεται σε ένα λεπτό σωληνάκι κάτω από την ακίδα. Όσον αφορά τις ακίδες τους έχουν διάφορες βαθμίδες πάχους, οι οποίες και αλλάζουν. Η γραμμή που αφήνουν είναι πυκνή, όμως επάνω σε πορώδες χαρτί μπορείτε να έχετε ένα αποτέλεσμα παρόμοιο με εκείνο που σας δίνει το μολύβι. Αυτό το είδος της πέννας έχει το μειονέκτημα ότι πρέπει να την κρατάτε σε ορθή γωνία προς το χαρτί.

Μελάνια. Υπάρχουν κι αυτά σε μεγάλη ποικιλία. Η αδιάβροχη σινική μελάνη στεγνώνει γρήγορα και δυσκολεύει στη δουλειά. Η σινική μελάνη Pelikan, που είναι σχεδόν μαύρη, είναι λεπτότερη οπότε κυλά άνετα χωρίς να αφήνει στο πενάκι απόλυμα. Οι φτηνοί στιλογράφοι καθώς και τα απλά μελάνια γραφής (μαύρα, γαλάζια, πράσινα ή κόκκινα) αφήνουν γραμμές διαφανείς που δίνουν στο σχέδιο μια ιδιαίτερη ποικιλία τόνων. Αν όμως θέλετε να έχετε το ίδιο αποτέλεσμα με τη σινική μελάνη, τότε αραιώστε την με βρόχινο νερό, γιατί αυτό της βρύσης την πήζει.

Στιλό διαρκείας. Η απόδοσή του μοιάζει με γραμμικό μηχανικό σχέδιο, αλλά είναι φτηνό, δεν επηρεάζεται από το νερό και εξυπηρετεί για σημειώσεις και πρόχειρα σχέδια.

Μαρκαδόροι. Είναι ελάχιστα καλύτεροι, όμως η τσόχνη μύτη τους φθείρεται γρήγορα.

Πινέλα. Είναι ένα πολύχρηστο εργαλείο σχεδίου. Είναι ένα παράξενο είδος. Ένα μεγάλο πινέλο δίνει μια λεπτή μύτη που μπορεί να εξυπηρετήσει για λεπτομέρειες και για διορθώματα όπως και τα μικρά πινέλα. Σ' εσάς απομένει να ανακαλύψετε ποιο ταιριάζει καλύτερα.

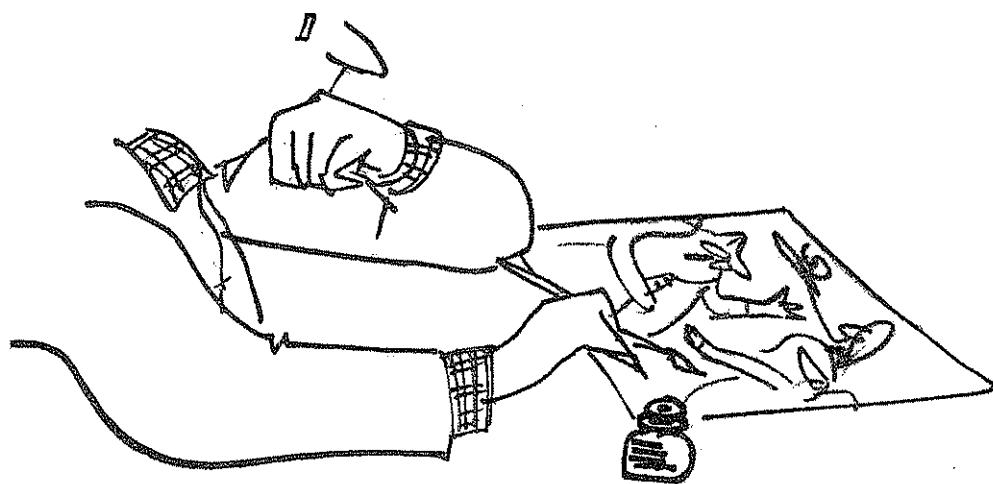
Να θυμάστε δυο πράγματα: μπορείτε ν' αφήσετε μια πένα σε ένα δοχείο με νερό όσο θέλετε για να την καθαρίσετε, όμως ποτέ δεν μπορείτε να κάνετε το ίδιο με ένα πινέλο, γιατί γρήγορα θα χάσει το σχήμα του.

Υπάρχουν κι άλλα άφθονα μέσα: ο Ρέμπραντ για παράδειγμα χρησιμοποιούσε τον αντίχειρά του με σπουδαία αποτελέσματα.

Τι θα σχεδιάσω στο

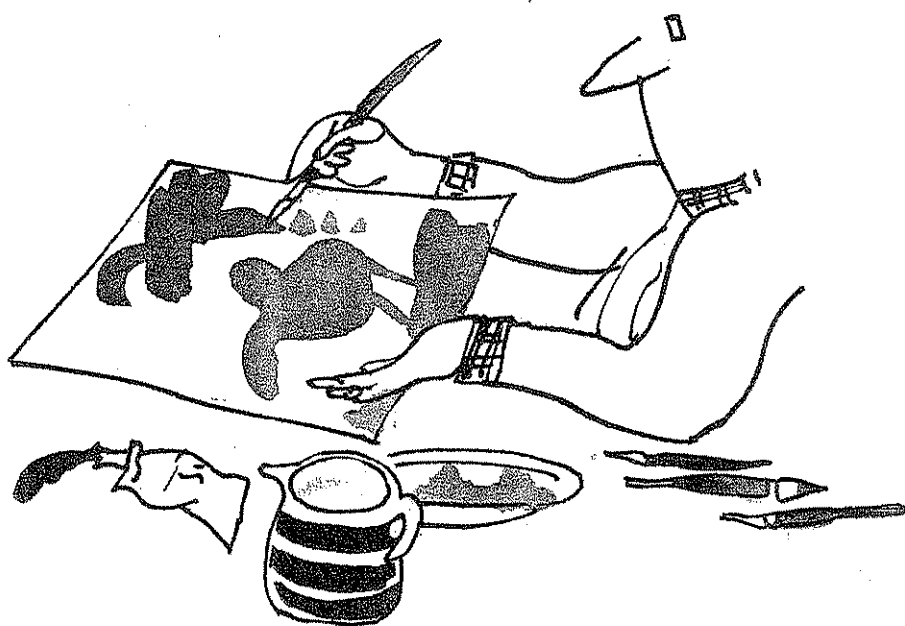
Μια μεγάλη ποικιλία από πινακίδες και χαρτιά βρίσκονται στα καταστήματα των ειδών ζωγραφικής σε προσιτές τιμές. Για το σπουδαστή η απάντηση είναι ένα λογικά φτηνό ανθεκτικό αδιάβροχο χαρτί. Αυτό έχει μια ελαφρά τραχύτητα που είναι κατάλληλο για μελάνι και αραιωμένο μελάνι και, πράγματι, όλα τα σχέδια σ' αυτό το βιβλίο έγιναν σε τέτοιου είδους χαρτί.

Η δική μου μέθοδος είναι κατ' αρχήν να ιχνογραφήσω μια ιδέα στο σημειωματάριό μου ή στην πλάτη ενός φακέλου, μετά το μεταφέρω σε ένα φύλλο χαρτί προσθέτοντας τις λεπτομέρειες, για να καταλήξει στο τελικό στάδιο της πινακίδας ή του χαρτιού.

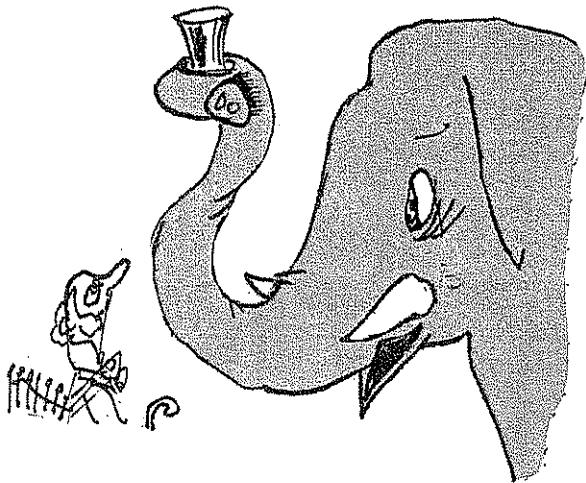

Μια λεία επιφάνεια είναι καλύτερη για σχέδια με λεπτές γραμμές. Για υδατογραφίες είναι προτιμότερη η εργασία να γίνει σε ένα πορώδες χαρτί, καθώς αυτό το είδος είναι λιγότερο απορροφητικό και δίνει στον καλλιτέχνη περισσότερο χρόνο για ν' απλώσει το αραιωμένο μελάνι.

Στην αγορά κυκλοφορούν κι άλλα πολλά υλικά από χαρτόνι μέχρι κουτιά πούρων, όμως είναι λογικότερο να χρησιμοποιήσετε επιφάνειες αποδεκτές απ' όλους.

Γραμμή και υδατογραφία

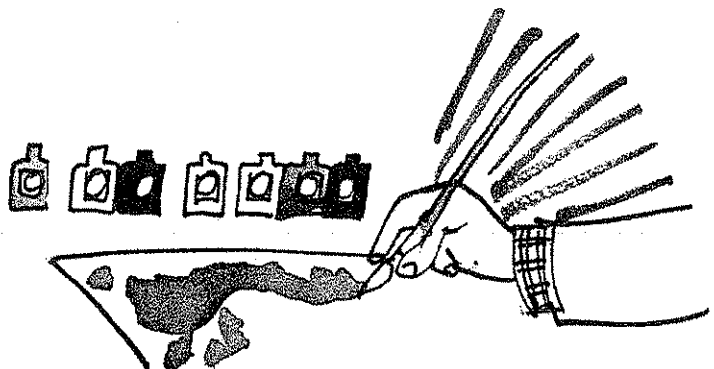
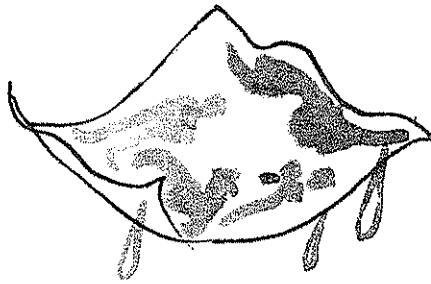

Τα γραμμικά σχέδια χρειάζονται μια φιλική πένα ή πινέλο κι ένα λείο κομμάτι χαρτί. Οι τόνοι μπορούν να προστεθούν όχι μόνο με σκίαση, αλλά ακόμα και με μια μεγάλη ποικιλία από χρωματιστά χαρτιά, που μπορείτε να τα κόψετε και να τα κολλήσετε μόνος σας.

Η ακουαρέλα ή το αραιωμένο μελάνι είναι είδη περισσότερο περίπλοκα. Το χαρτί ή το χαρτόνι χρειάζεται να έχουν τραχύτερη επιφάνεια που είναι λιγότερο απορροφητική και σας δίνει πιο πολύ χρόνο για να ελέγξετε την πινελιά σας ή το άπλωμα του μελανιού ή του χρώματος.

Είναι προτιμότερο να εργάζεστε γρήγορα, γιατί αν το αραιωμένο μελάνι ή το χρώμα στεγνώσουν προτού ολοκληρωθεί το έργο, θα παρουσιαστούν σκληρές γραμμές ανάμεσα στα τμήματα του σχεδίου.

Για ασπρόμαυρα σχέδια συνιστώ το φούμο. Για χρώματα, η δική μου προτίμηση είναι τα χρωματιστά μελάνια, που είναι φωτεινότερα από τις ακουαρέλες και έχουν μικρότερη πιθανότητα να δώσουν άσχημα ενώματα. Όμως, τότε πρέπει να εργαστείτε ακόμα πιο γρήγορα!

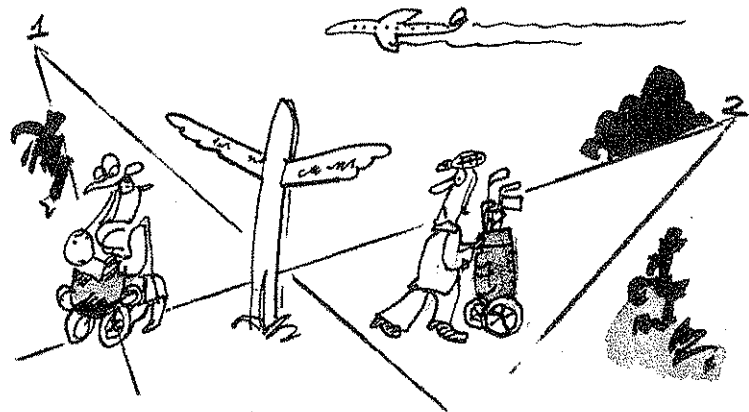
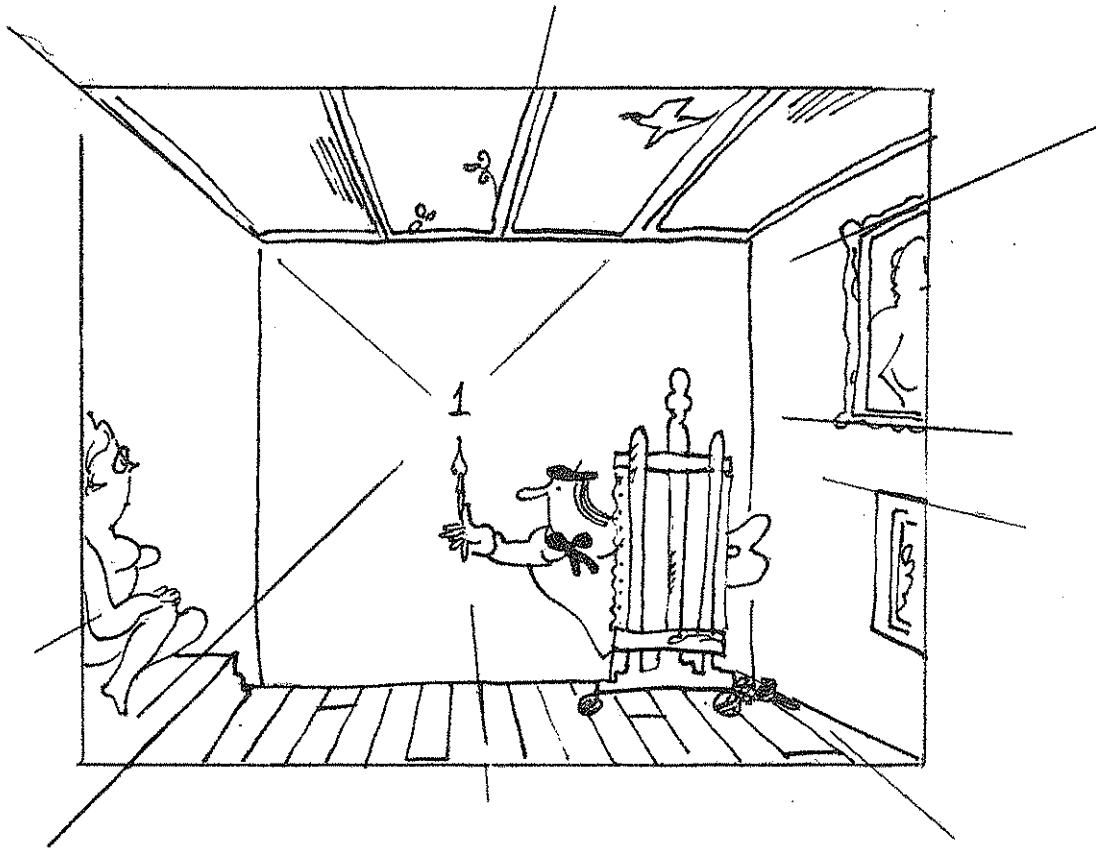

Προοπτική

Αν και η προοπτική μπορεί να είναι εξαιρετικά πολύπλοκη, ωστόσο δεν είναι ανάγκη για τους κατασκευαστές κινούμενων σχεδίων να γνωρίζουν πολλά σχετικά μ' αυτή. Για μας είναι αρκετά δυο σημεία συμβολής, συχνά και ένα μόνο αρκεί.

Ο ρόλος της προοπτικής στο σχέδιο είναι να δημιουργήσει την αίσθηση του βάθους ή της απόστασης. Όλες οι παράλληλες, οριζόντιες γραμμές που απομακρύνονται από εσάς θα φαίνονται να συγκλίνουν στο ίδιο σημείο συμβολής. Αν ένα αντικείμενο βρίσκεται ευθεία μπροστά σας, χρειάζεται μόνο ένα σημείο συμβολής. Όταν το αντικείμενο κινηθεί προς τη μια πλευρά τότε τα σημεία θα είναι δύο.

Οι γραμμές της προοπτικής μπορούν να σχεδιαστούν ελαφρά με χάρακα και μολύβι. Μην ξεχάσετε να τις σβήσετε αργότερα.

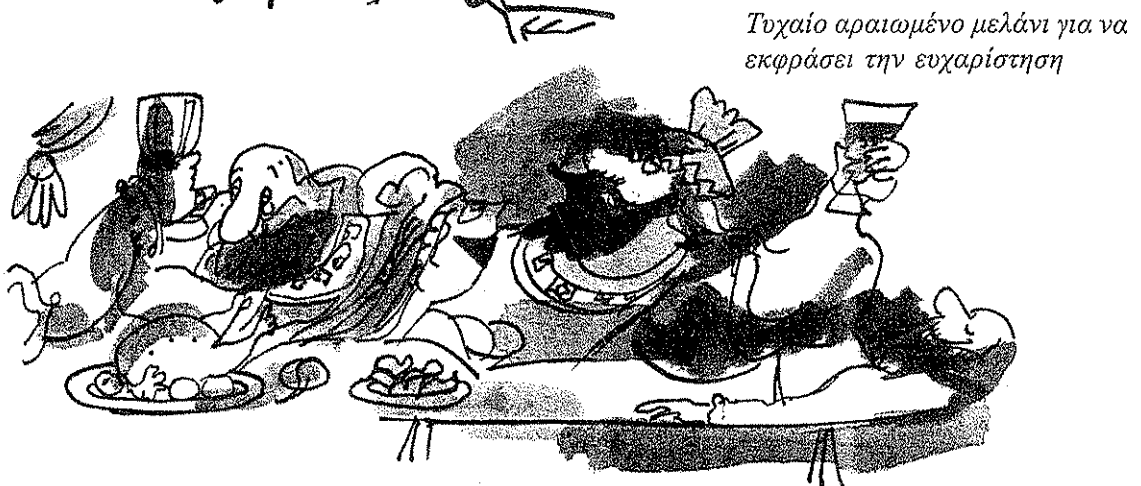
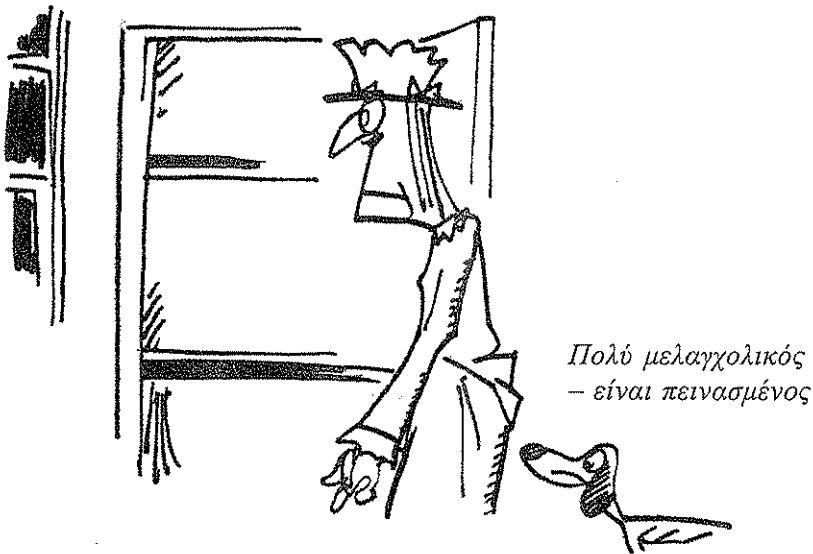
Σύνθεση

Για ν' αφηγηθείτε μια ιστορία χρειάζεται να χρησιμοποιήσετε τις σωστές λέξεις. Για να σχεδιάσετε κινούμενα σκίτσα χρειάζεται να χρησιμοποιήσετε τις σωστές γραμμές και καμιά φορά ακόμα και τις σωστές λέξεις.

Προτού ξεκινήσετε μια ιδέα, σκεφτείτε πόσο χώρο χρειάζεστε στο χαρτί. Καμιά φορά η σύνθεση σας έρχεται στο νου με το πρώτο, όμως συνήθως υπάρχουν πολλές εναλλακτικές λύσεις. Η σωστή σύνθεση είναι εκείνη που από μόνη της είναι σαφής, εκφράζοντας κάποια σκέψη. Δοκιμάστε κατ' αρχήν πρόχειρα σκίτσα.

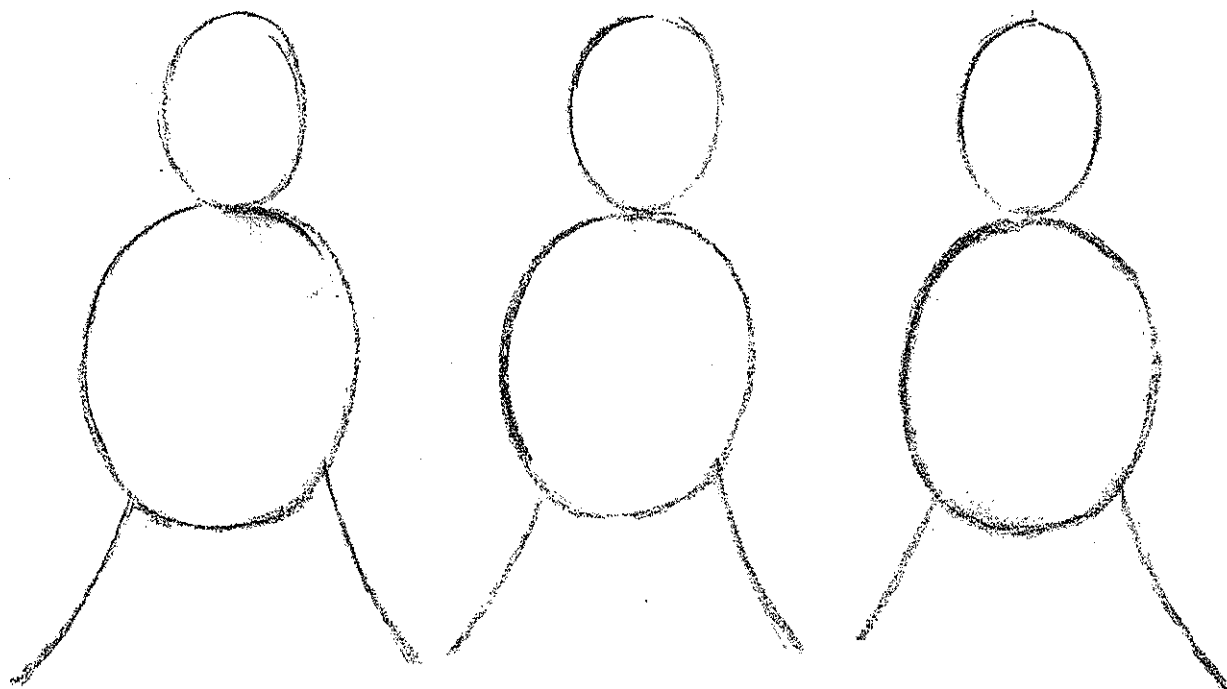
Θεωρήστε τον εαυτό σας ότι είστε ένας κινηματογραφιστής ή ένας διευθυντής θεάτρου και συνθέστε το σχέδιό σας με τη μέγιστη δραματική εντύπωση. Η σκηνή σας ίσως είναι να βάλετε τον κ. Χούμπαρτ που βρίσκει το άδειο ντουλάπι ή ένα Βαβυλωνιακό συμπόσιο – δυο πολύ διαφορετικά και προκλητικά θέματα.

Ό,τι παραλείπετε είναι ακριβώς τόσο σημαντικό, όσο αυτό που προτείνετε. Οι περιττές λεπτομέρειες που φορτώνουν τη βασική ιδέα πρέπει να αποφεύγονται, όσο κι αν θεωρείτε ότι θα σας ικανοποιήσουν. Το χαρακτηριστικό γνώρισμα ενός κινούμενου σχεδίου πρέπει να είναι η σαφήνεια όσο είναι δυνατόν.

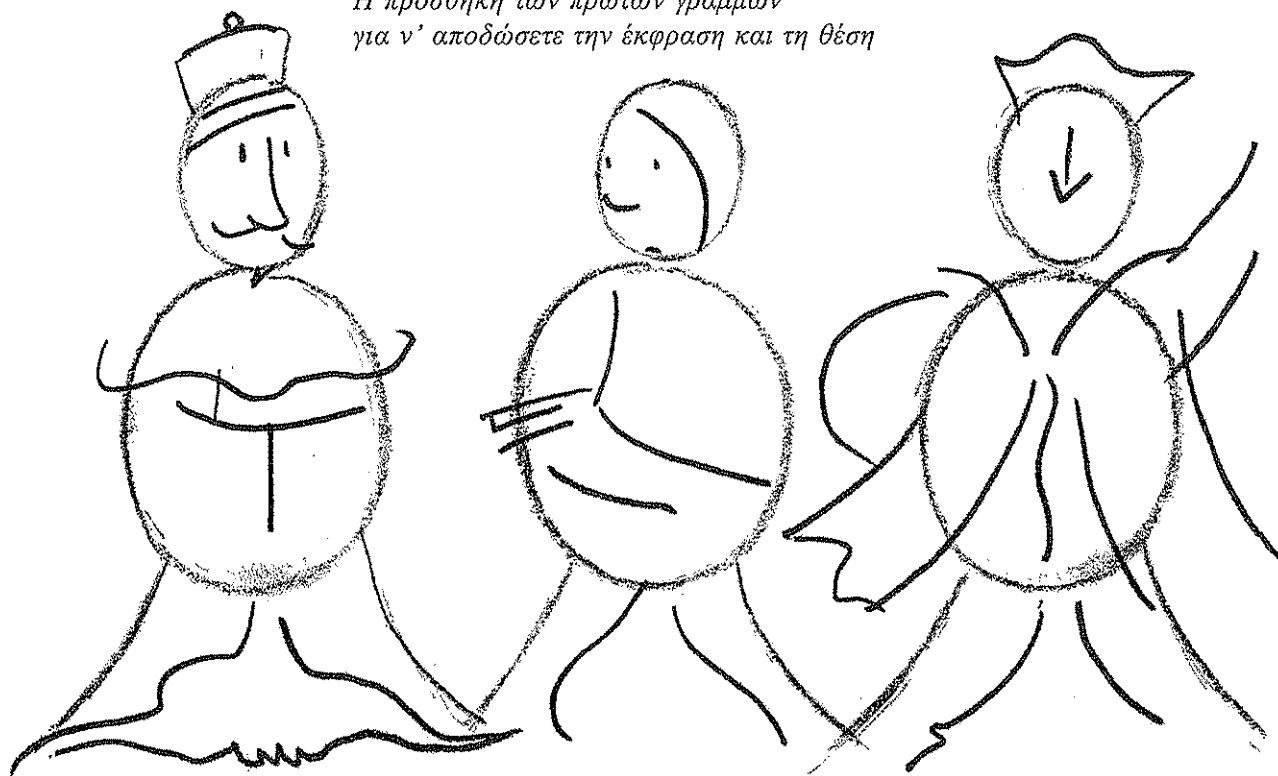
Θεμελιώδεις γραμμές

Εδώ είναι μερικά σχέδια που δείχνουν πώς τρεις διαφορετικοί τύποι μπορούν ν' αναπτυχθούν από το ίδιο απλό ξεκίνημα.

Τα βασικά σχήματα

*Η προσθήκη των πρώτων γραμμών
για ν' αποδώσετε την έκφραση και τη θέση*

Περισσότερες λεπτομέρειες

Και λίγες συμπληρωματικές

Οι σωστές αναλογίες

Οι άνθρωποι στα κινούμενα σχέδια δεν είναι σαν τους πραγματικούς ανθρώπους στο δρόμο, έχουν διαφορετικές αναλογίες, τα κεφάλια τους είναι μεγάλα και τα σώματά τους πολύ μικρά. Όμως μια και θα τους χρησιμοποιήσετε, μπορεί να γίνουν περισσότερο φυσικοί και ζωντανοί από τους πραγματικούς ανθρώπους.

Πρέπει να μοιάζουν στην αρχή κάτι σαν αυτό...

όμως, ίσως και να φαίνονται σαν αυτό.

Όπως πάντα, είναι μια καλή σκέψη να έχετε έτοιμο το τετράδιο ιχνογραφίας μαζί σας, όμως να είστε διακριτικοί – μερικοί άνθρωποι δυσσαρπάζονται όταν αντιληφθούν ότι τους σχεδιάζετε.

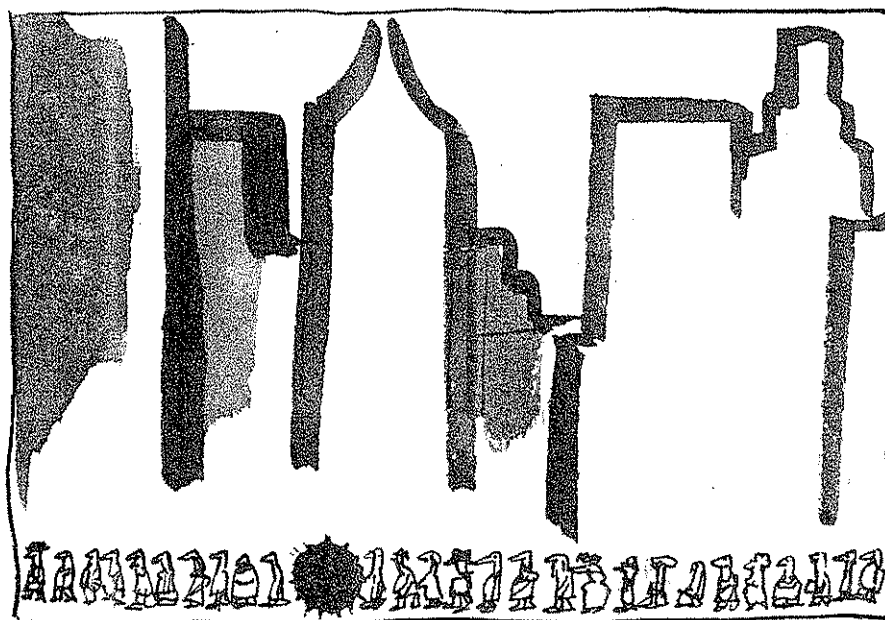

Ο Πολ Κραμ είναι θαυμάσιος σχεδιαστής κινούμενων σκίτσων στα τριάντα του χρόνια, έκανε ένα σχέδιο δυο ανθρώπων που κοιτάζουν μερικούς πιγκουίνους στο ζωολογικό κήπο που ο ένας λέει, «Γιατί μερικοί είναι μικρότεροι από τους άλλους;» Αυτό το βρήκα πολύ αστείο, αλλά μη με ρωτήσετε γιατί. Δεν υπάρχει απάντηση στην ερώτηση γιατί κάτι διασκεδάζει κάποιους ανθρώπους και άλλους όχι.

Μερικά όντα μικρότερα από τα άλλα ίσως είναι το χαρακτηριστικό σημείο για ένα άλλο κινούμενο σχέδιο.

Ένα σχέδιο βασισμένο στην ιδέα ότι οι άνθρωποι έχουν το ίδιο μικρό μέγεθος που τους το προσδίδει το περιβάλλον τους.

Ο λεκές ήταν από λάθος. Ίσως κάποιος έσκασε.

Κινούμενο σχέδιο βήμα προς βήμα

Προσωπικά δε μου αρέσει να περιορίζομαι στο να γεμίζω με μελάνι ένα έτοιμο προσχέδιο, αλλά προτιμώ να το συμπληρώσω καθώς προχωρώ. Εδώ πρέπει να με φανταστείτε να μιλώ μεγαλόφωνα καθώς δουλεύω στα ποικίλα στάδια στην προσπάθεια δημιουργίας ενός κινούμενου σχεδίου.

Όλα άρχισαν από μια βασική λεζάντα στην πλάτη ενός φακέλου.

Σκαματιζότε τον
κεντρικό χαρακτήρα

Καλύτερη θέση
περισσότερη
δράση

Αυξήστε τη
φασαύρα και
τάξτε τον να
φαίνεται πιο
ευπρόσβλητος

Χιτρώτερος;
Προσθέστε ρίγες

Αυξήστε τη ζωνία για
δραματική εντύπωση
και βάλτε τον επικίνδυνα
στο χείλος

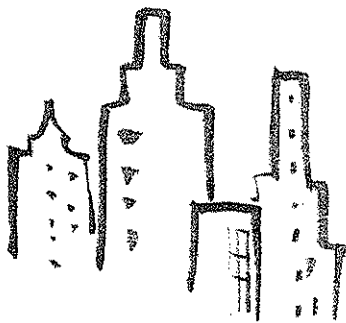
Αρχίστε να ρεμίζετε το
βάθος με χεπτομάρειες

Θέμα - ένας μεσόκοπος
επιχειρηματίας, που είναι
έτοιμος να πέσει από το
περβάζι.

Ή ήταν ήδη έτοιμος να
πέσει; Όχι, το ενδιαφέρον
εστιάζεται περισσότερο
στο να δούμε τι είδους
άνθρωπος είναι, βεβαίως
αφού ένα ζευγάρι πόδια
και τα παπούτσια εξαφα-
νίζονται από την εικόνα.

Διαλέξαμε μια δραματι-
κή γωνιά για να υπονοή-
σετε το ύψος και την αί-
σθηση του κινδύνου.

όπως επάνω -

περισσότερη δράση

Προσθέστε τις
τεχνικές
χεπτομάρειες
όπως κομπόζιρες,
συρανοφύστες.

"Στις Μάρτιοχ, δείχνει μόνο ένα φλι."

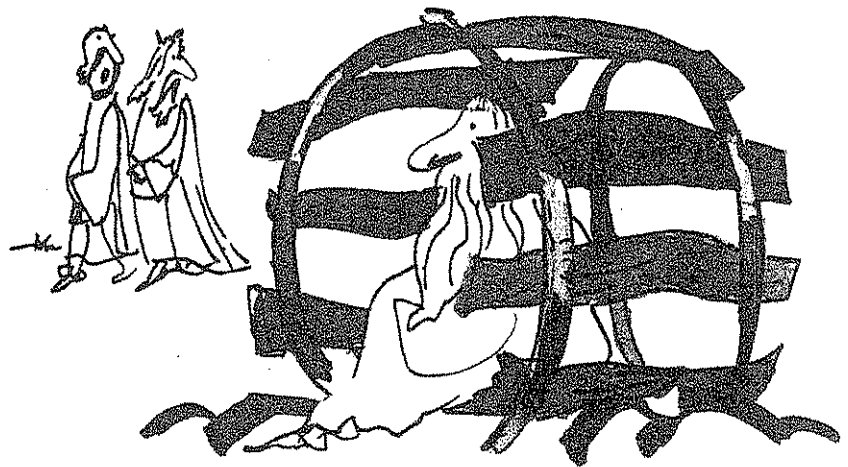
Μιλώντας σε κάποια πρόσωπα

Το ουσιώδες σε ένα κινούμενο σχέδιο είναι αυτό που πρέπει να πει κάποιο πρόσωπο στον αναγνώστη σχετικά μ' αυτό που μόλις συμβαίνει, αυτό που συνεχίζει και αυτό που ίσως συμβεί – και κατά προτίμηση, αυτό που θα του συμβεί αναπάντεχα.

Ίσως θα έχετε κάτι το ιδιαίτερο κατά νου όταν σχεδιάζετε ένα κινούμενο σκίτσο όπως αυτό...

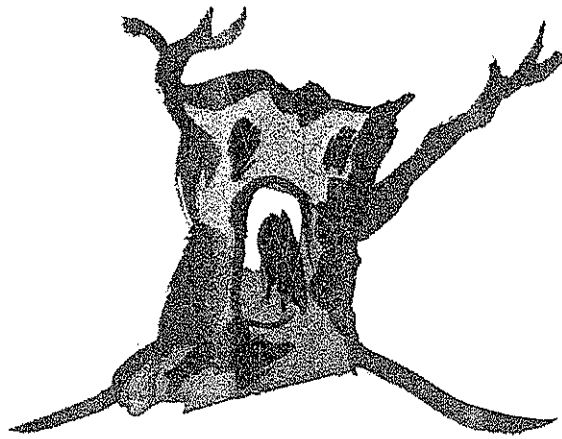

«Λυπάμαι, κύριε, μόνο χορταρικά.»

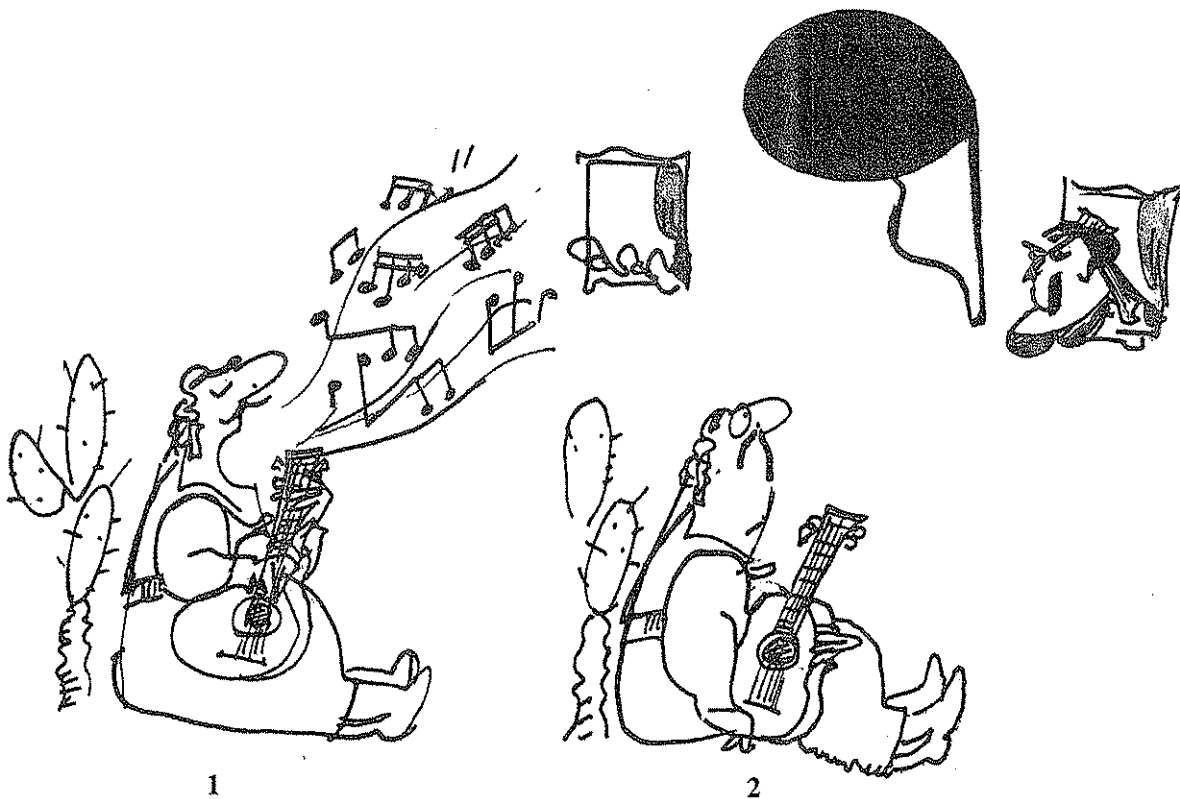

*«Αυτός έχει ένα εξαιρετικό μυαλό,
όμως είναι ανήμπορος με τα χέρια του.»*

Το να είστε ένας σχεδιαστής κινούμενων σκίτσων, δεν είναι το ίδιο όπως ένας συνηθισμένος καλλιτέχνης. Δεν μπορείτε να σχεδιάσετε ένα χαριτωμένο κορίτσι ή ένα δέντρο και να το αφήσετε εκεί. Έχετε να πείτε κάτι σχετικά μ' αυτά (ακόμα κι αν δεν υπάρχει λεζάντα), και αυτό είναι το δύσκολο και θελκτικό τμήμα του σχεδίου. Τι μπορείτε να πείτε σχετικά με ένα δέντρο; Σκεφθείτε τη *Χιονάτη* και τους επτά γάνους του Ουόλντ Ντίσνεϊ. Όλα είναι δυνατά.

Γενικά οι καλύτερες ιδέες σας θα λένε κάτι πραγματικό σε σχέση με τις προθέσεις σας, οπωσδήποτε θα περιέχουν ένα κρυφό νόημα.

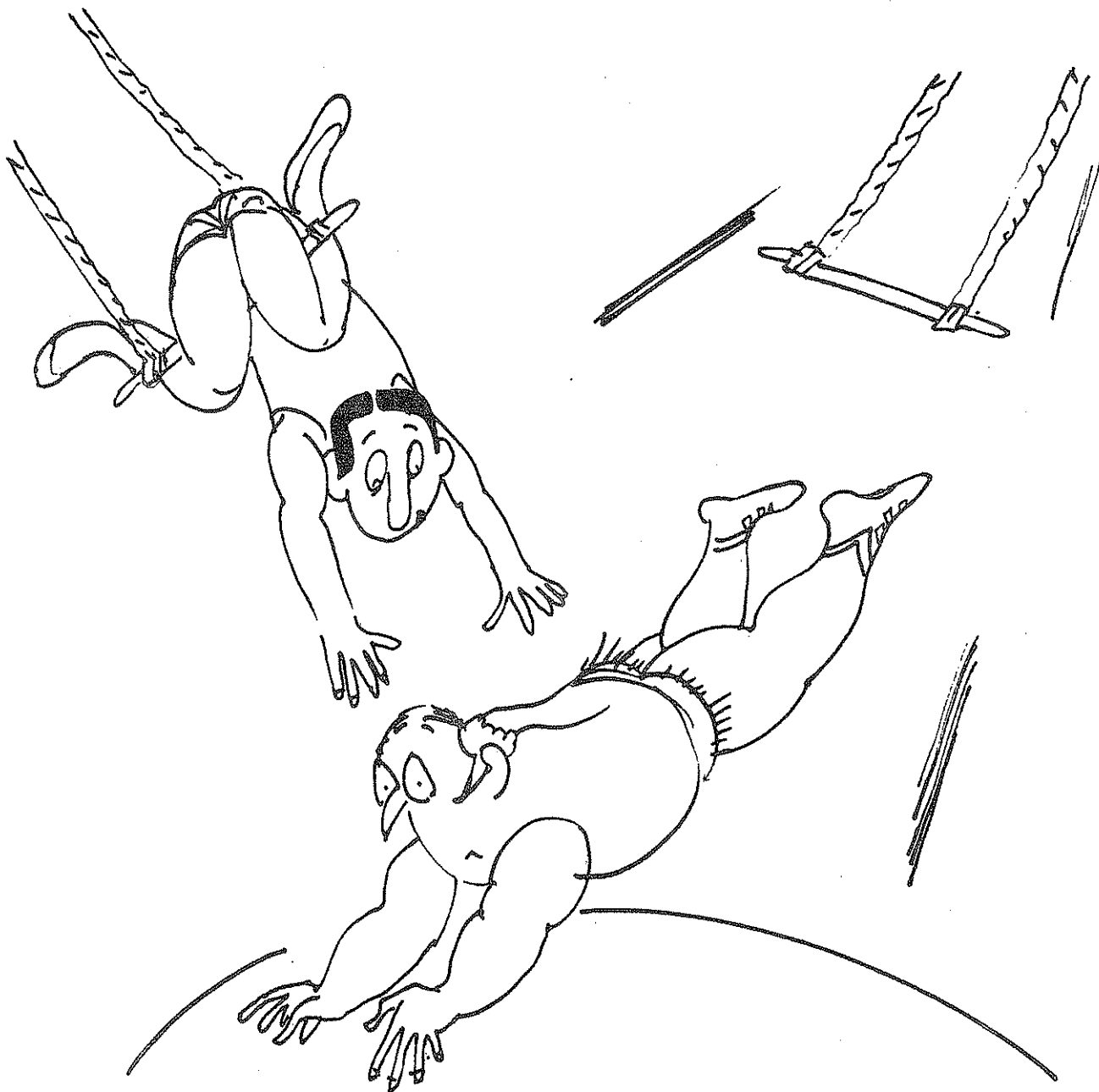

1

2

Απλότητα και αποτέλεσμα

Το βασικό χαρακτηριστικό ενός κινούμενου σχεδίου είναι η παρουσίαση μιας κατανοητής ιστορίας με το χάδι της πέννας ή του πινέλου. Πρέπει να αποδίδεται αμέσως αυτό που θέλετε να ειπωθεί γι' αυτό, γιατί υπάρχει το καθετί, και τι είναι αστείο σε σχέση με την κατάσταση.

Οτιδήποτε περίπλοκο παρουσιαστεί στο σχέδιο, η εστίαση της προσοχής πρέπει να βρίσκεται στην ιδιότυπη ιδέα.

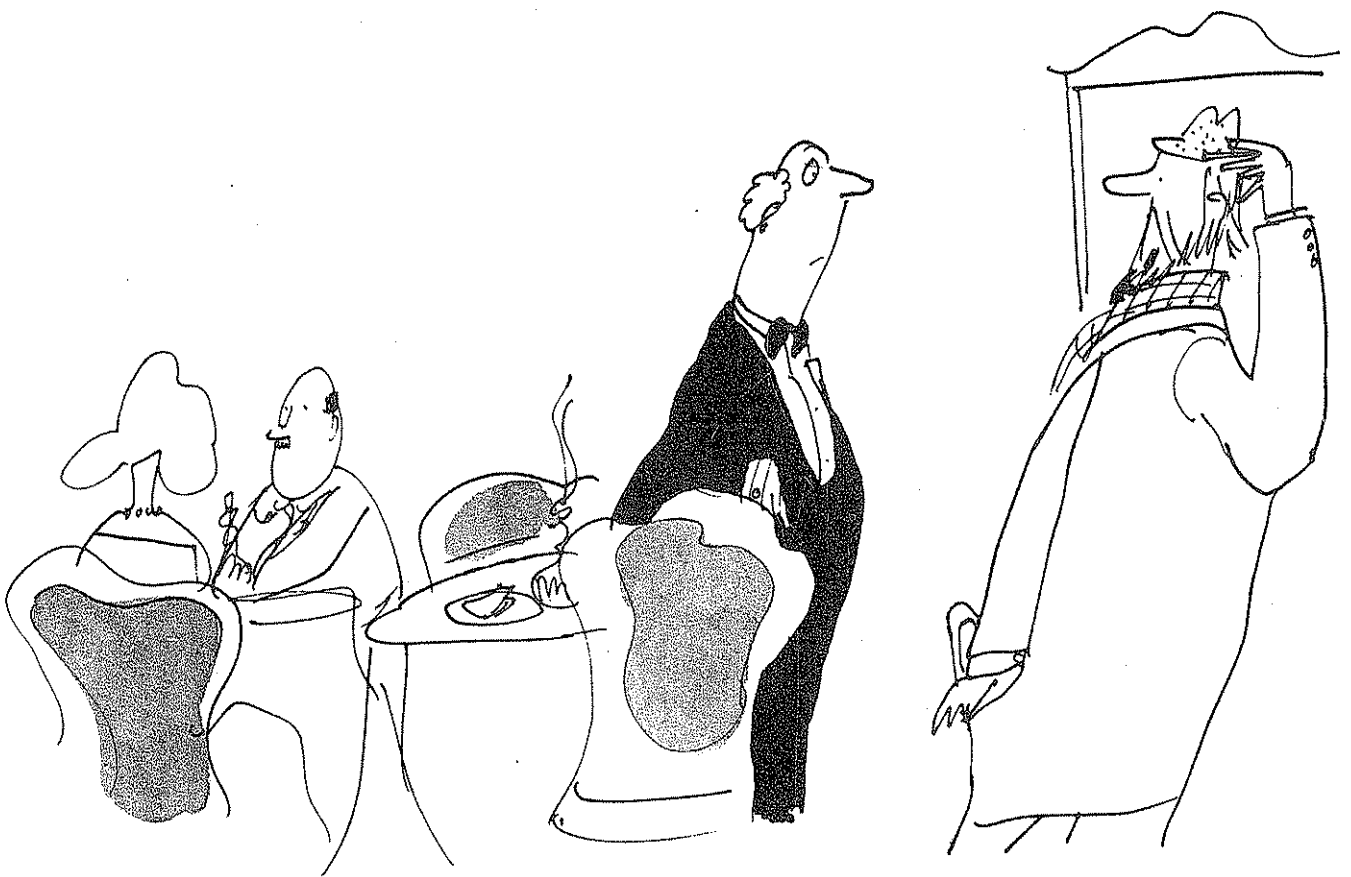
"Λυπάμαι, Τσάρχο, κανένας δέν είναι τέλειος."

Ποικιλία

Υπάρχουν όλα τα είδη των αντικειμένων που μπορείτε να κάνετε σ' ένα κινούμενο σχέδιο. Μπορείτε να κάνετε κάτι κωμικό με αναμφισβήτητο κύρος, να είναι αγενές σχετικά με τη θεία σας, να κάνετε τα ζώα να μιλούν, ή να ανοικοδομήσετε τη Βαβυλώνα.

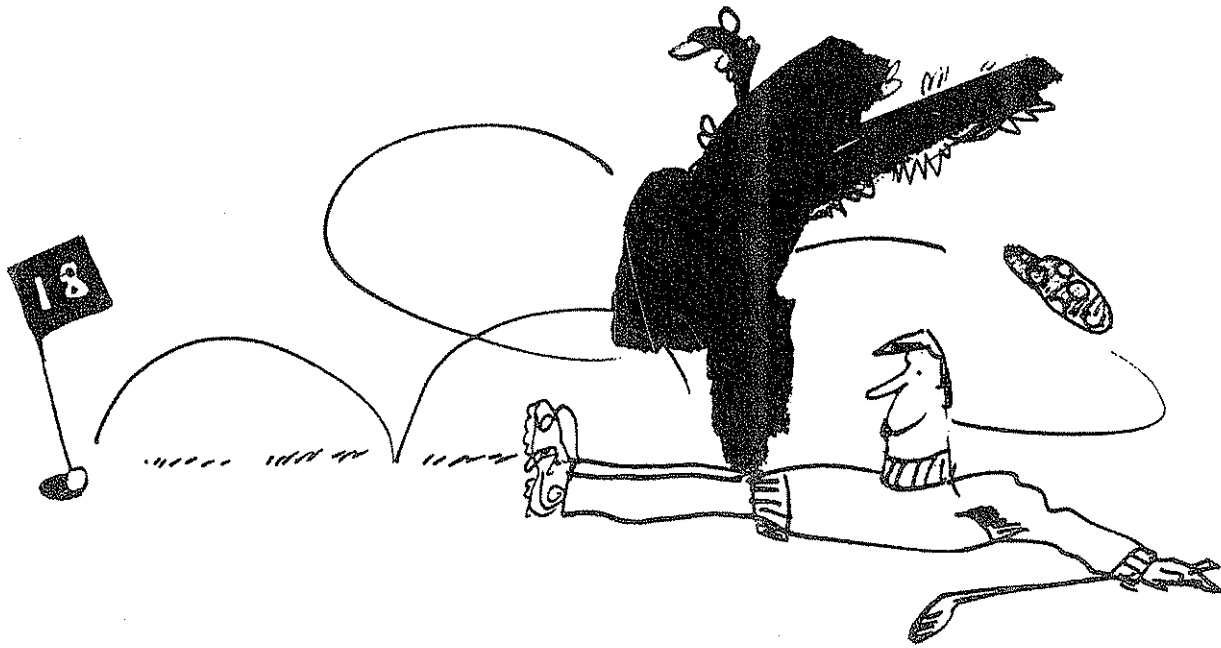
Το σημαντικό δεν είναι να πείτε ή να σχεδιάσετε κάτι που έχει ήδη πραγματοποιηθεί, αλλά κάτι το νέο ακόμα και για σας.

Επίσης, υπάρχουν άπειρες πιθανότητες για ποικιλία σε μεγέθη και σχήματα όταν σχεδιάζετε κινούμενα σχέδια: μερικά αποτελούνται από ένα μόνο σχέδιο, μερικά από μια σειρά εικόνες που καλύπτουν ολόκληρη τη σελίδα, μερικά χωρίς λόγια, και άλλα που έχουν ένα πλήθος λέξεων.

«Η σούπα ήταν αραιή, το μπιφτέκι σκληρό, τα λαχανικά ήταν παραψημένα, το κέικ με μαρμελάδα ήταν αηδία και το κρασί πιθανόν ταπωμένο με φελλό. Θα πρέπει να είμαι μαζοχιστής για να κρατήσω ένα τραπέζι για αύριο.»

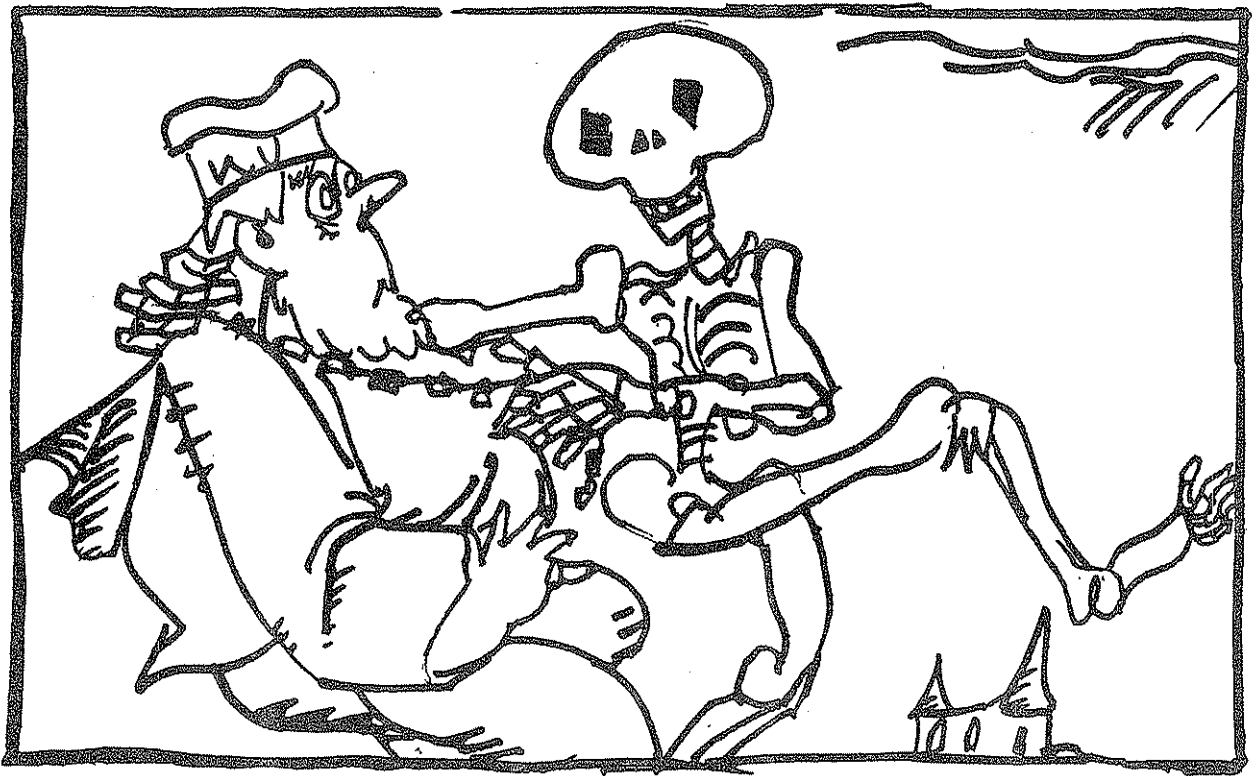

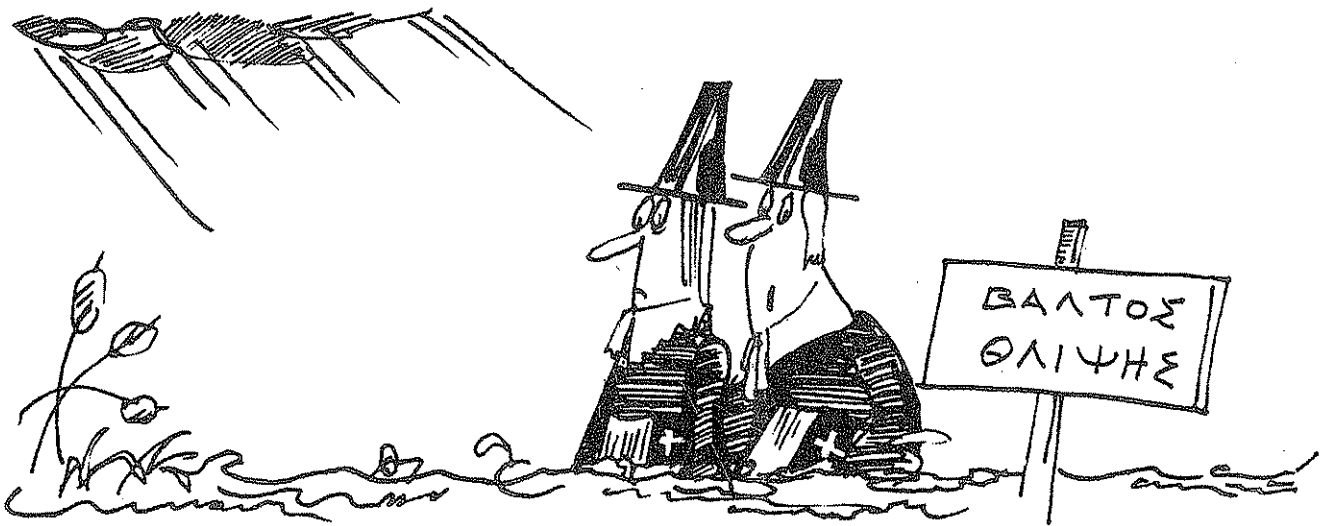
Μια προσωπική κάρτα.

ΕΙΝΑΙ ΞΕΝΤΙΔ
♥ ΠΑΡΑΓΟΣ για τα χειρουργεία σου

«Ασφαλώς κοιτάζω αντάρσκα. Όλοι οι σκελετοί κοιτάζουν αντάρσκα.»

«Δεν μπορώ να θυμηθώ ποτέ αυτό ήταν ένας παιχνιδότοπος.»

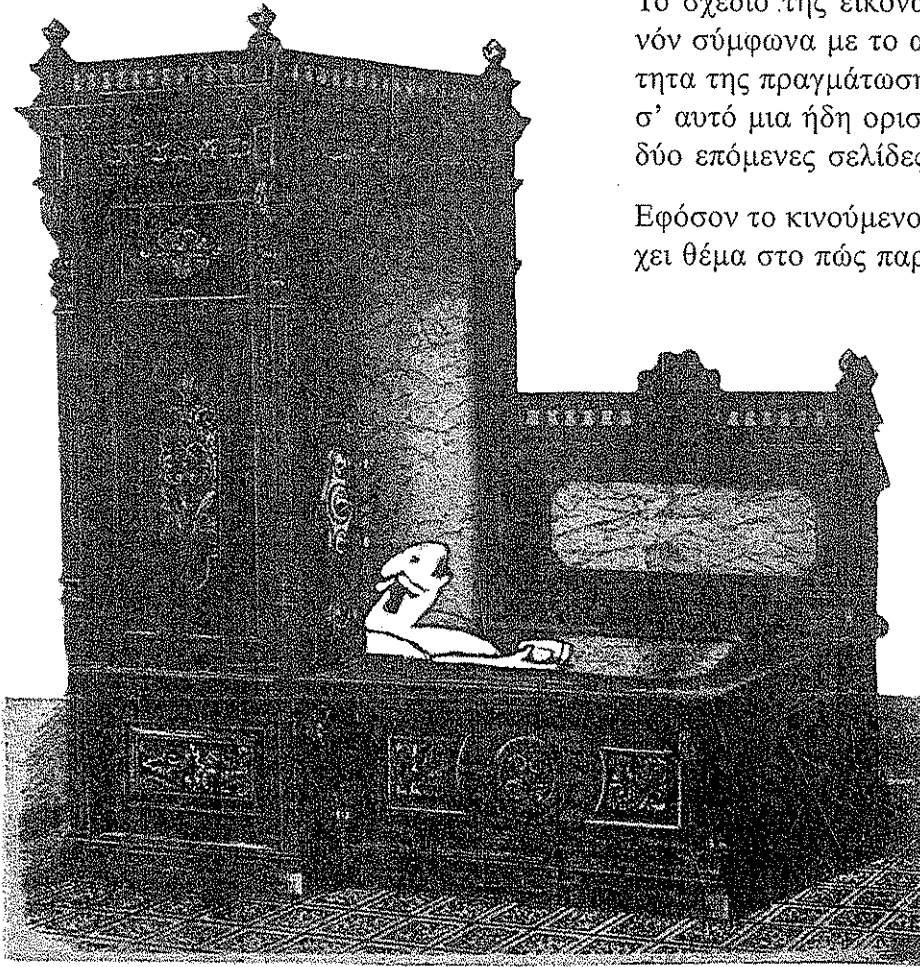
Στην περίπτωση του κινούμενου σχεδίου σε συνέχειες, είναι σημαντικό να θυμήσουμε ότι πρέπει να υπάρχει συνέχεια από το ένα σχέδιο στο άλλο. Αυτό απαιτεί πειθαρχία – είναι καλύτερα να ολοκληρώνετε την πρόταση προτού αρχίσετε το τελικό σχέδιο.

Παιδικές σκέψεις!

Το σχέδιο της εικόνας μπορεί να ποικίλλει – πιθανόν σύμφωνα με το αντικείμενο ή με την αναγκαιότητα της πραγμάτωσης του σχεδίου για να ταιριάζει σ' αυτό μια ήδη ορισμένη έκταση (βλέπε επίσης τις δύο επόμενες σελίδες).

Εφόσον το κινούμενο σχέδιο είναι αστείο, δεν υπάρχει θέμα στο πώς παρουσιάζεται.

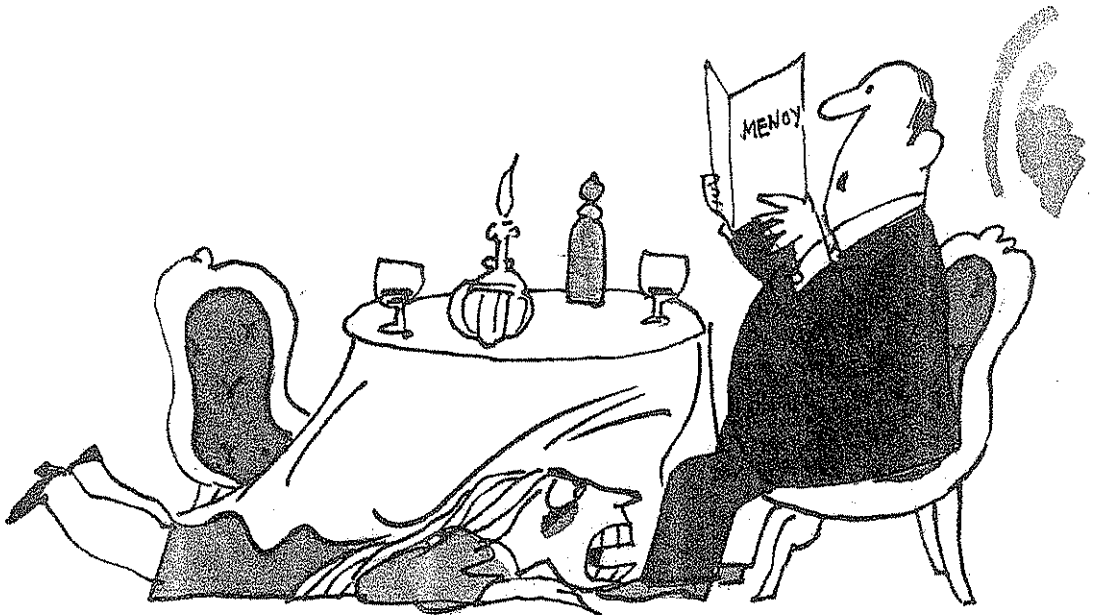
“Μπέντλινγκτον, αυτό το σαπούνι έχει σαράκι.”

Κινούμενο σχέδιο τσέπης

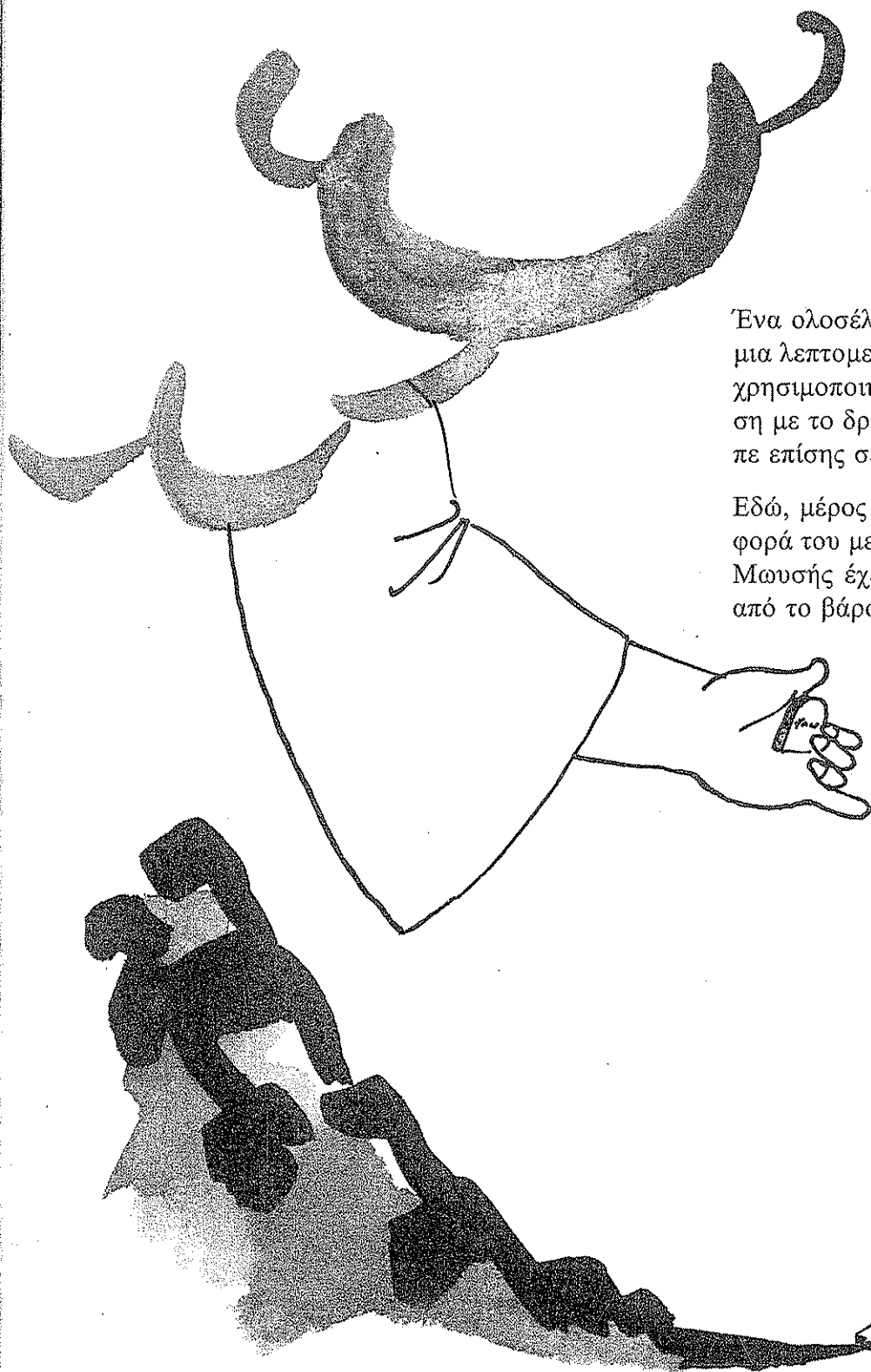
«Ευτυχώς αρνήθηκα την άδεια εργασίας.»

Κινούμενο σχέδιο μισής σελίδας

«Μάριελ σου μιλάω. Είσ' εκεί;»

Ολοσέλιδο κινούμενο σχέδιο

Ένα ολοσέλιδο σχέδιο δε χρειάζεται μια λεπτομερή επεξεργασία, αλλά να χρησιμοποιηθεί η μεγαλύτερη έκταση με το δραματικότερο τρόπο (βλέπε επίσης σελίδες 22-23).

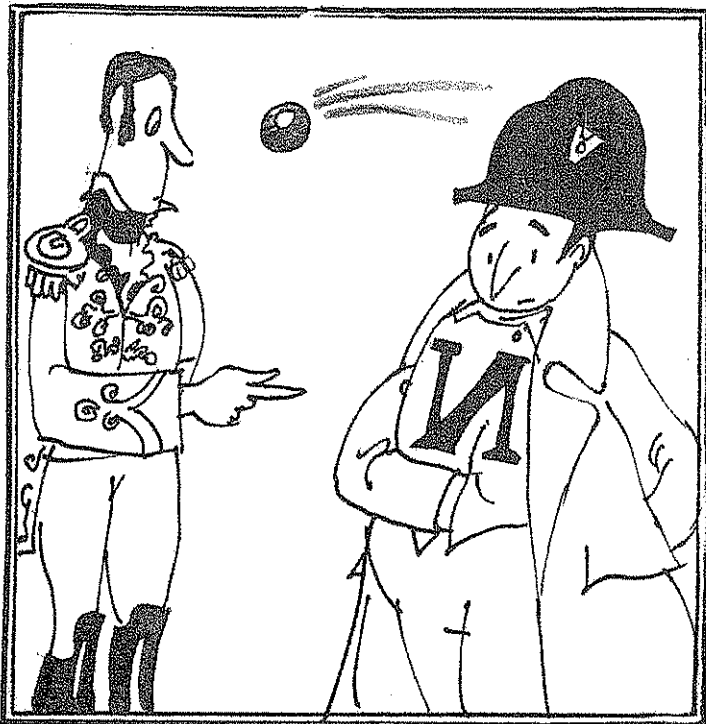
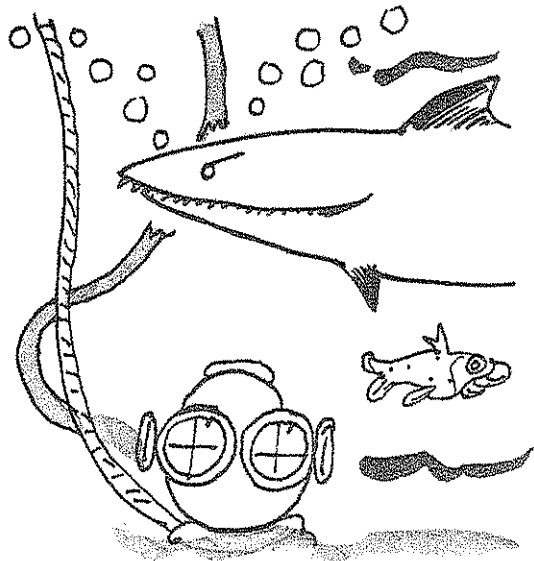
Εδώ, μέρος του αστείου είναι η διαφορά του μεγέθους στις πινακίδες. Ο Μωυσής έχει ήδη σταματήσει κάτω από το βάρος.

«Υπάρχει ένα Υ.Γ.»

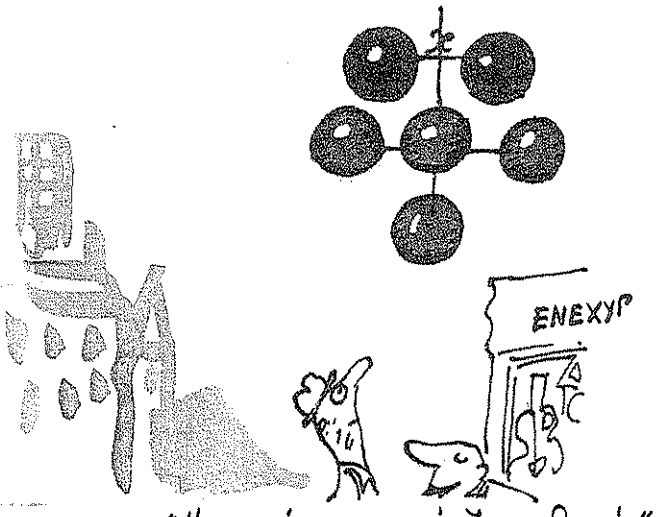
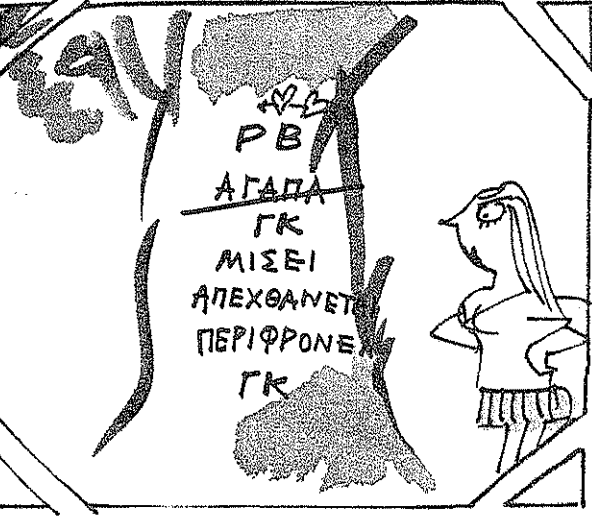
Καταστάσεις

Μια από τις απολαύσεις που προσφέρει ένα καλό κινούμενο σχέδιο είναι η αίσθηση της οικειότητας. Αναγνωρίζουμε σαν παλιοί φίλοι τον κοσμικό άνθρωπο στην πολυθρόνα του με το πορτό ή το μπράντυ, ή τον καπετάνιο που βουλιάζει με το πλοίο του δίνοντας τον τελευταίο χαιρετισμό. Εδώ υπάρχουν μερικές άλλες καταστάσεις, που επίσης περιέχουν οικεία στοιχεία.

Πρέπει να νιώθετε μέσα σας το χρόνο και τον τόπο και να το κάνετε όσο μπορείτε πιο πειστικό. Και κάτι συμπληρωματικό, πείτε λεπτομέρειες οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν πολύ.

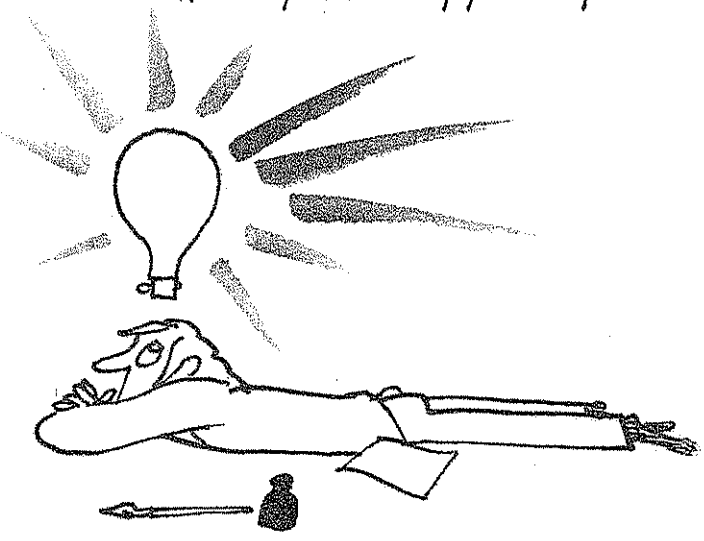

Είν
ορι
χοι
στα
πα
βώ
Αλ
ρά

"Η επιχείρησις υπήρξε ανθυριή"

Είναι δύσκολο ν' αποφύγετε την επανάληψη ορισμένων κοινότυπων μοτίβων. Όλοι μας έχουμε δει πολλά ακατοίκητα αστεία νησιά, αστεία ιλαρά και αστεία πεθερά. Τέτοια θέματα παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη πρόκληση, ακριβώς γιατί έγιναν πολλές φορές προηγουμένως. Αλλά είναι θαυμάσιο να σκεφθείτε μια νέα παραλλαγή.

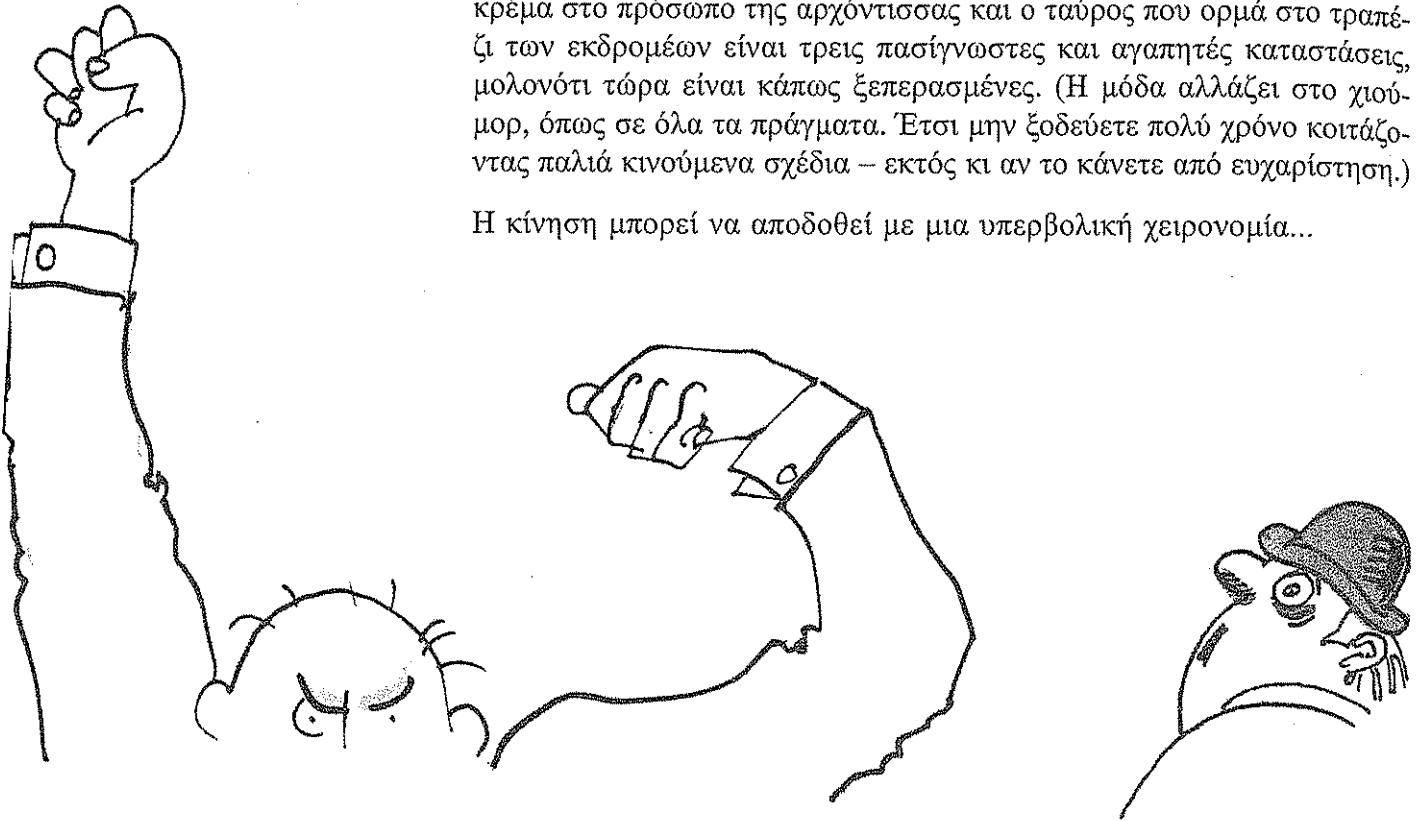

Δράση

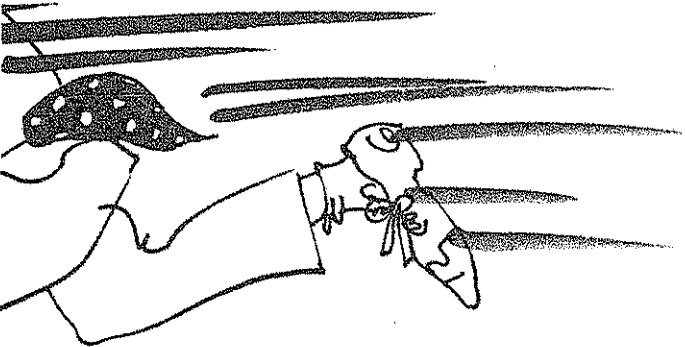
Όπως στην τηλεόραση, τον κινηματογράφο ή το θέατρο, ένα από τα σημαντικότερα συστατικά του κινούμενου σχεδίου είναι το τι συμβαίνει!

Ο επιδεικτικός κύριος που γλιστρά με την μπανανόφλουδα, η τάρτα από κρέμα στο πρόσωπο της αρχόντισσας και ο ταύρος που ορμά στο τραπέζι των εκδρομέων είναι τρεις πασίγνωστες και αγαπητές καταστάσεις, μολονότι τώρα είναι κάπως ξεπερασμένες. (Η μόδα αλλάζει στο χιούμορ, όπως σε όλα τα πράγματα. Έτσι μην ξοδεύετε πολύ χρόνο κοιτάζοντας παλιά κινούμενα σχέδια – εκτός κι αν το κάνετε από ευχαρίστηση.)

Η κίνηση μπορεί να αποδοθεί με μια υπερβολική χειρονομία...

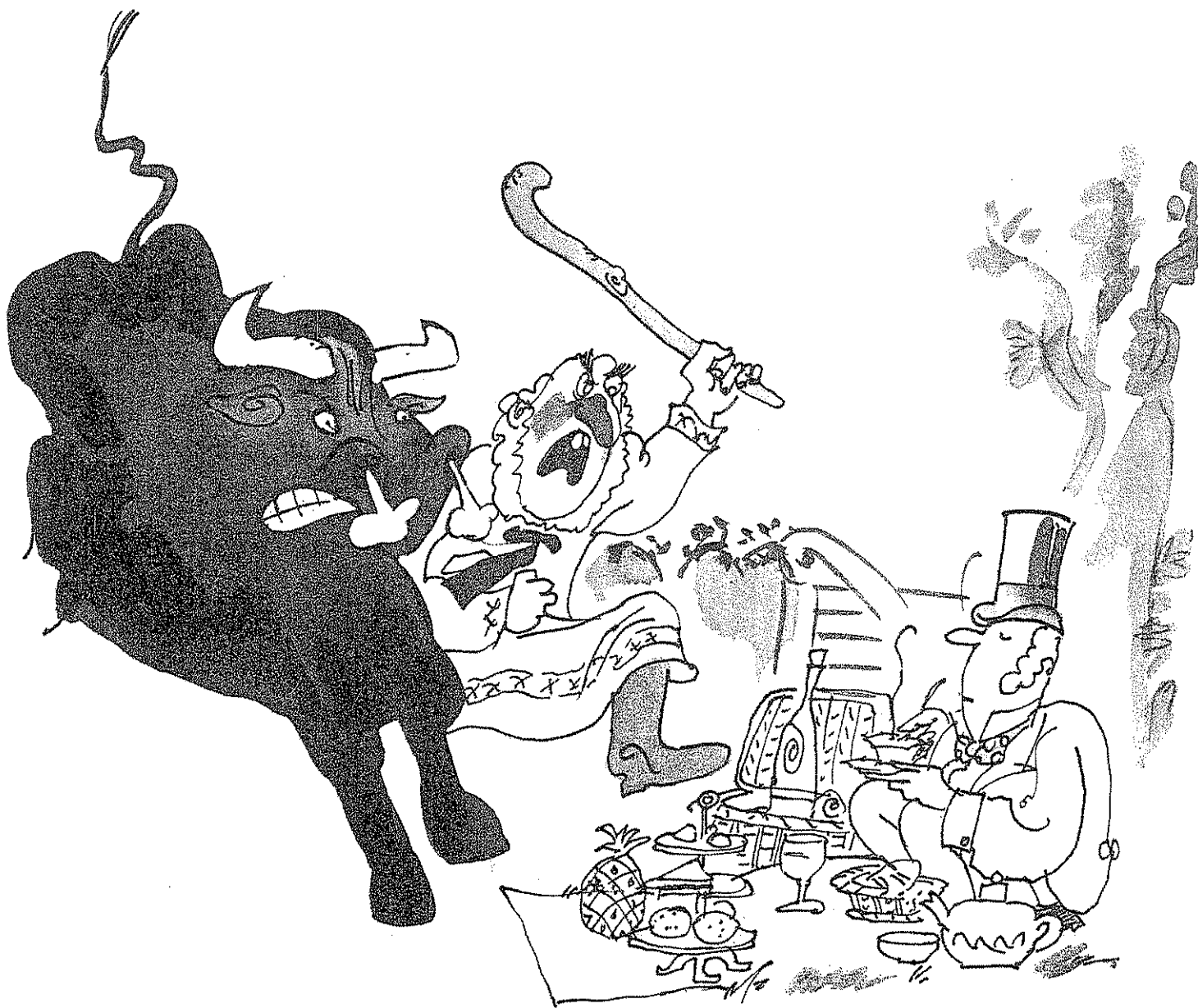
... ή με μια έκφραση του προσώπου.

Η μεγάλη φόρα μπορεί να εκφραστεί με γραμμές «ταχύτητας».

Η δράση είναι πολύ εντυπωσιακή, σε αντίθεση με τη γαλήνη. Εδώ, η βιαιότητα του αγρότη και του ταύρου τονίζονται με την ηρεμία του καλοθρεμμένου μικραστού στην προσεκτικά οργανωμένη εκδρομή του.

Εξασφαλίστε τη δική σας λεζάντα.

Γελοιογραφία

Αυτή είναι η αρχαία τέχνη μιας άγριας ύπαρξης στο χαρτί. Οτιδήποτε μπορεί να γελοιογραφηθεί, αλλά εδώ ασχοληθήκαμε με το ανθρώπινο πρόσωπο.

Πράγματι είναι ένα θέμα υπερβολής των πρόδηλων χαρακτηριστικών.

Είδος Ετρούσκου

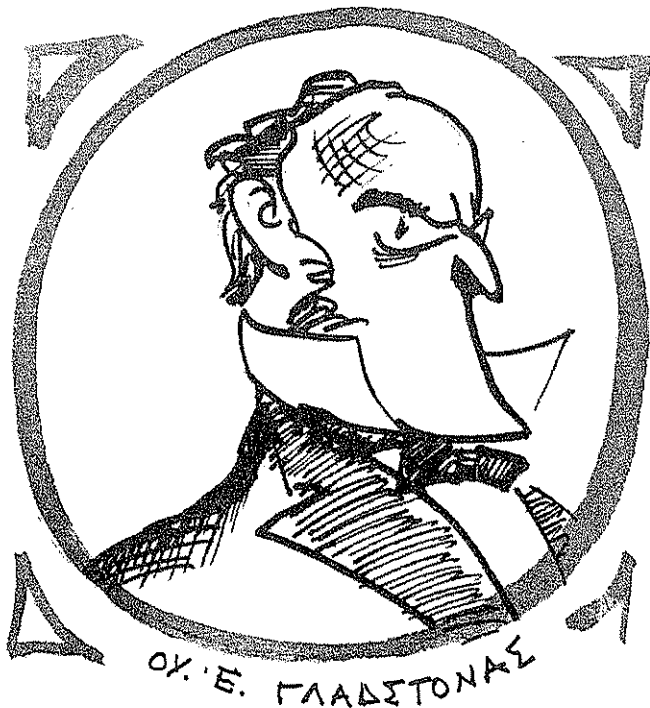
Μάλλον μεσαιωνικός

Τόπος της Αναγέννησης

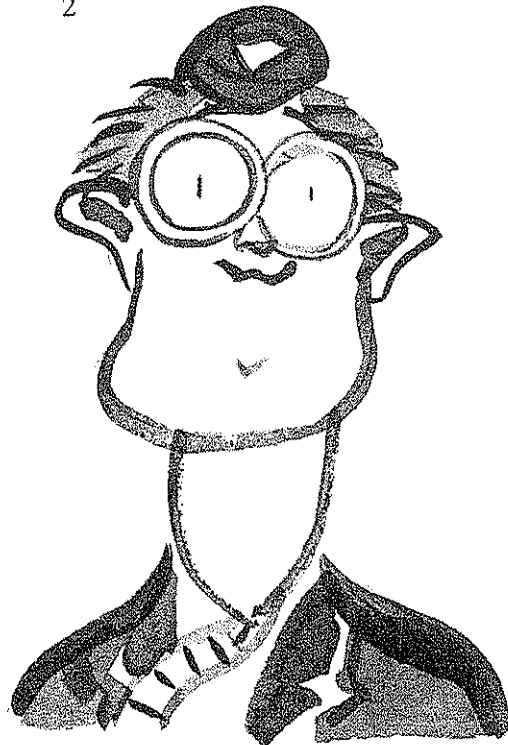
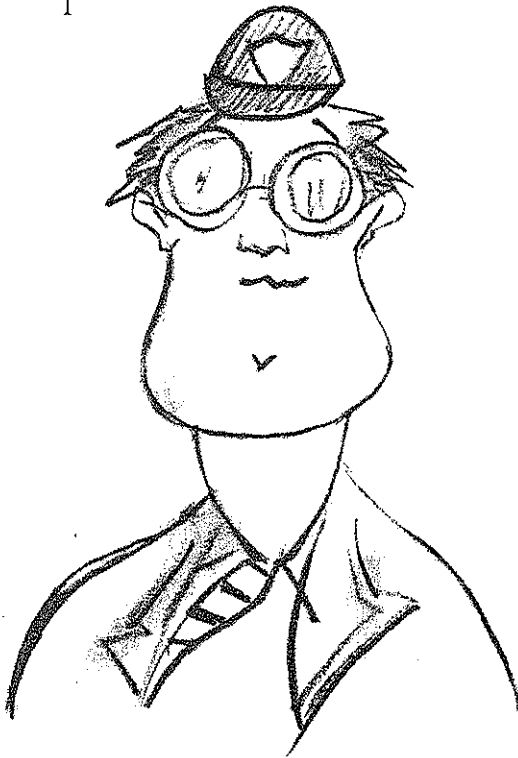
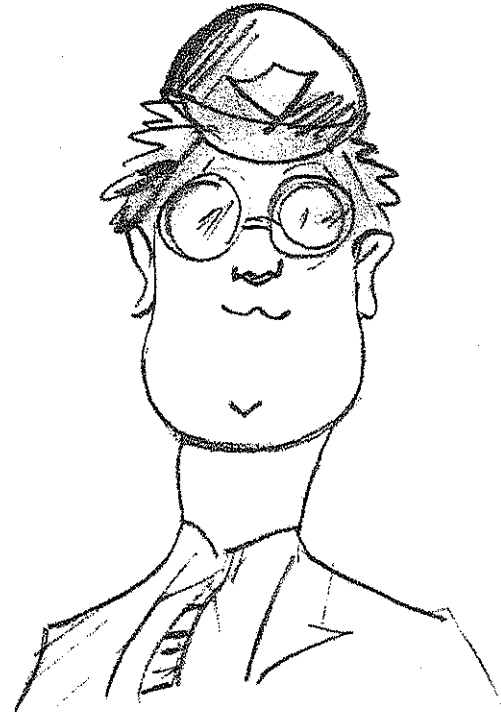
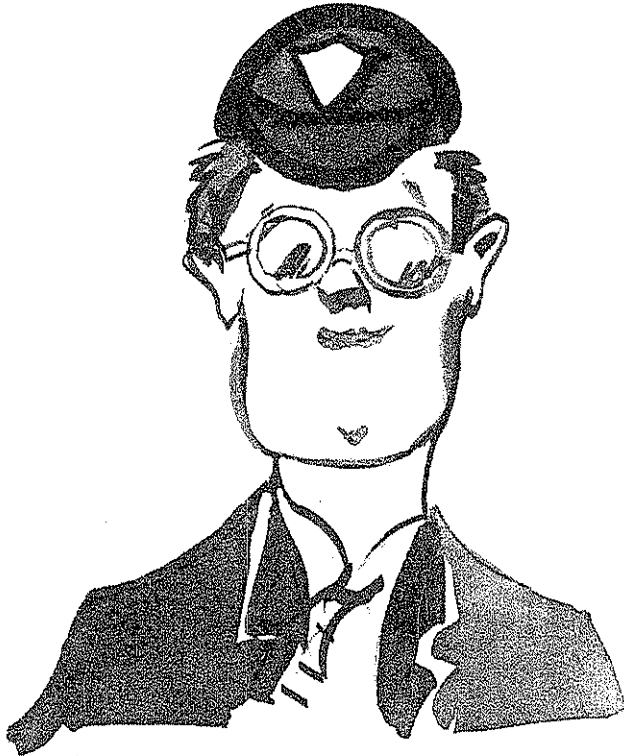
Καθαρά Βικτωριανός

Βεβαίως, το στόμα μπορούσε να υπήρχε, όμως φάνηκε περιττό. Ο ελαφρός λεκές κάτω από τη μύτη ήταν ένα ατύχημα, όμως πιθανά ατυχήματα μπορούν να προβάλουν απροσδόκητες εικόνες.

Δυο διαφορετικοί χαρακτήρες. Κοιτάζτε προσεκτικά τα πιο έκδηλα χαρακτηριστικά, δυνάμεις και αδυναμίες που χαρακτηρίζουν το αντικείμενο – φρύδια, μύτη, γραμμή σαγονιού, μαλλιά ή έλλειψή τους.

Αυξάνοντας το μήκος της μύτης ή μειώνοντας το σαγόι πιθανόν να χάσετε όλους τους φίλους σας.

Το προφίλ είναι η ευκολότερη μορφή στη γελοιογραφία. ;Ετσι είναι και ο μεγαλύτερος πειρασμός για δοκιμή, όμως επιτρέπει στο πρόσωπο του ατόμου να σας υπαγορεύσει τι θα πρέπει να κάνετε.

Μερικά πρόσωπα ίσως υπονοούν μια κατά μέτωπο θέαση.

1

2

3

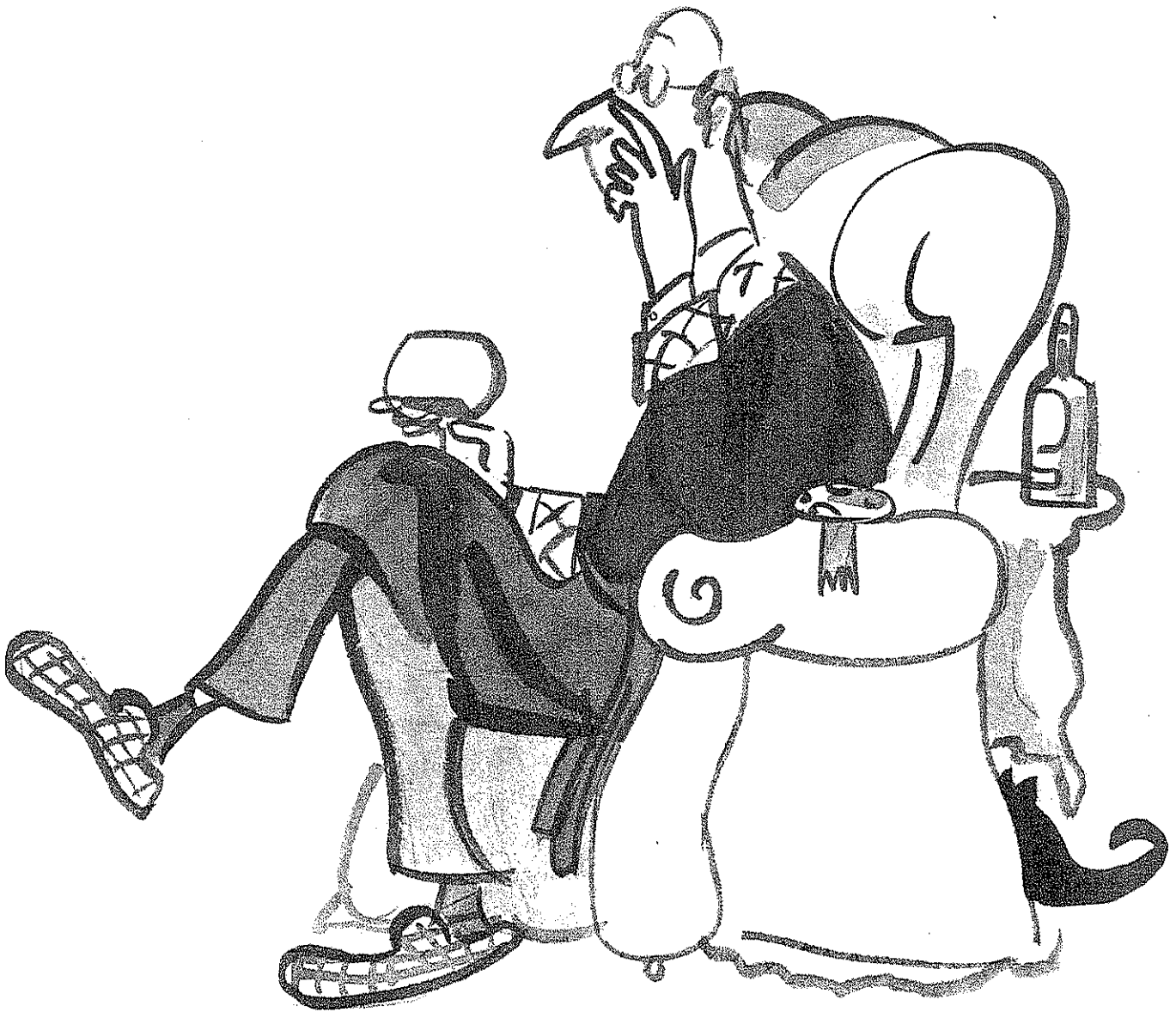

4

Μια αληθινή εμφάνιση

Στις προηγούμενες τέσσερις σελίδες ασχοληθήκαμε αποκλειστικά με το πρόσωπο, αλλά η εμφάνιση δεν είναι μόνο η απόδοση ενός κεφαλιού πάνω σε ένα ζευγάρι ώμων. Κάθε άνθρωπος έχει ένα διαφορετικό τρόπο να σταυρώνει τα πόδια του, να κρατά το ποτήρι, να ξύνει τη μύτη του.

Εδώ είναι ένα άτομο που κάνει και τα τρία την ίδια στιγμή.

Προσπαθήστε να συλλάβετε το αντικείμενό σας σε κίνηση. Μια χαρακτηριστική χειρονομία, όσο κι αν είναι γρήγορη, μπορεί να δώσει μια διαφορά ανάμεσα σε ένα ανέκφραστο και ένα γεμάτο ζωντάνια πορτρέτο.

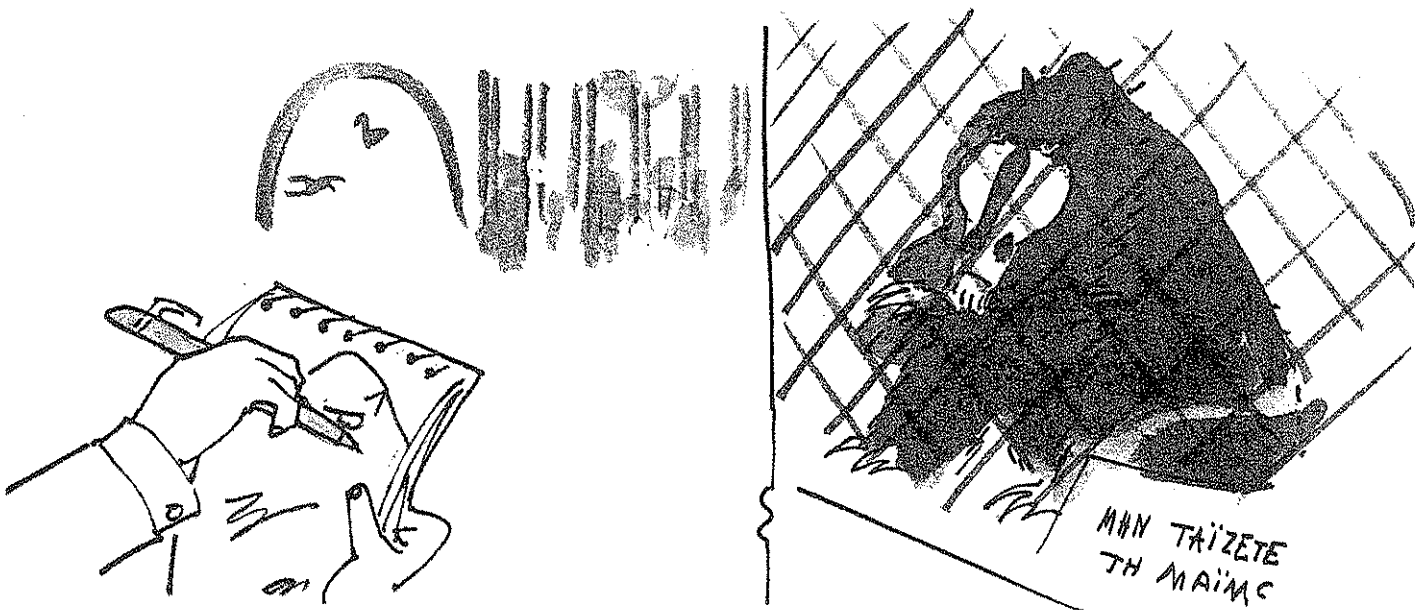
Εδώ, είναι χρήσιμο ένα σημειωματάριο για να κρατήσετε μερικές γρήγορες σημειώσεις, ως βοήθημα στην απομνημόνευση των θεμάτων. Έτσι ώστε προχωρώντας για την πραγμάτωση του τελειωτικού σχεδίου, διαλέγετε από αυτά το σχέδιο με την καλύτερη παράσταση.

Ρύγχος και νύχια

Ένας από τους μεγαλύτερους πληθυσμούς στον κόσμο του κινούμενου σχεδίου είναι αυτός του ζωικού βασιλείου. Το πιο παράξενο πράγμα σχετικά μ' αυτές τις υπάρξεις είναι ότι όλες μιλούν άπταιστα ελληνικά.

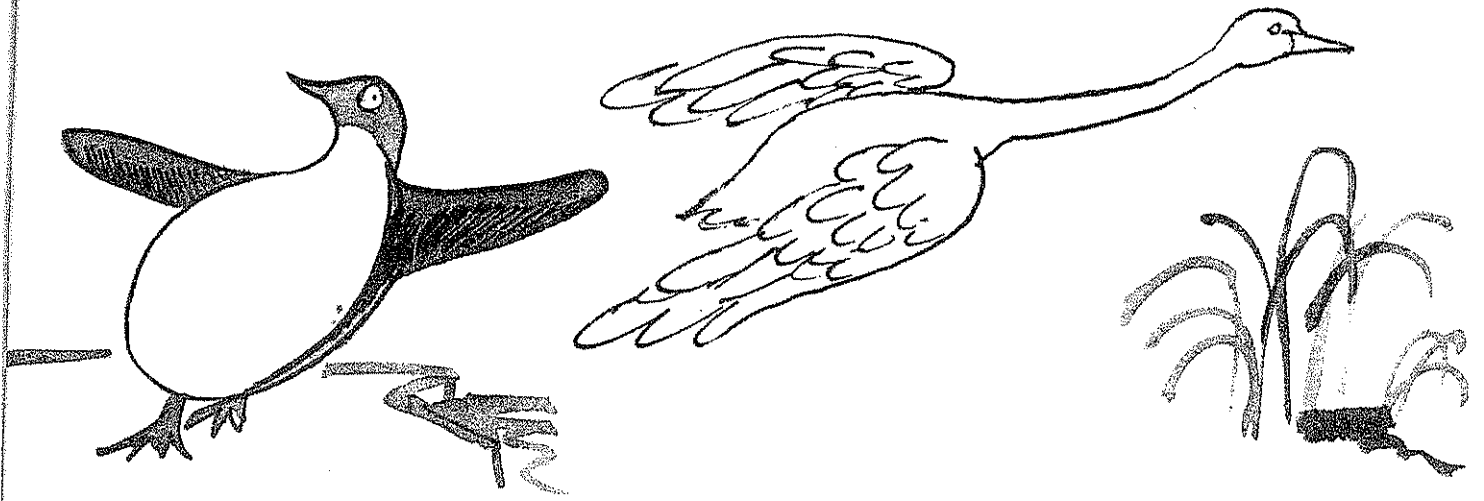

Μια επίσκεψη στους διάφορους ζωολογικούς κήπους είναι μια καλή ιδέα. Η κίνηση και το χρώμα των ζωντανών ζώων είναι ένα σημαντικό στοιχείο στη γνωριμία των βασικών χαρακτηριστικών τους, καθώς είναι πολύ περισσότερο συναρπαστικά από μια φωτογραφία ή από μια εκτύπωση.

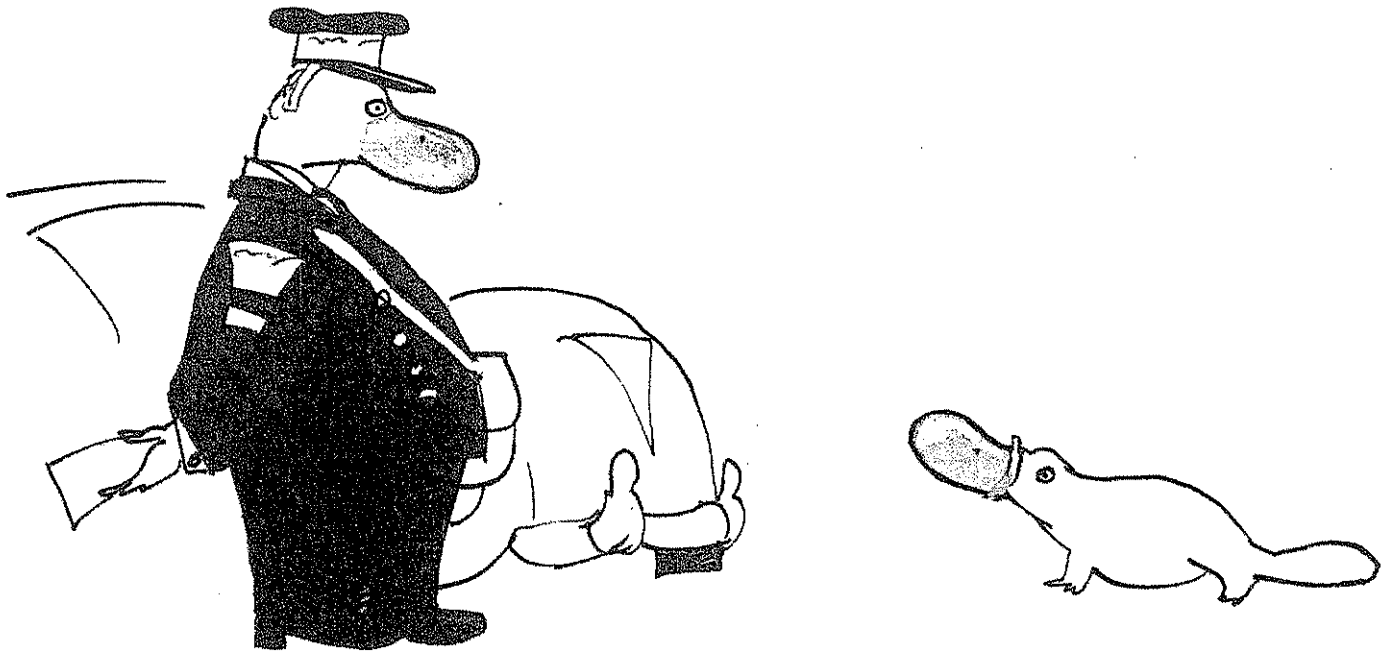

Κάντε μια συνεχή προσπάθεια να συλλάβετε τη μοναδική ποιότητα αυτών των ιδιαίτερων υπάρξεων – γιατί πράγματι έχουν μια ιδιαιτερότητα. Οι πιγκουίνοι μολονότι φαίνεται ότι μπορούν να πετάξουν, αυτό δεν τους είναι δυνατόν. Ενώ αντίθετα οι κύκνοι, που δίνουν την εντύπωση ότι δεν μπορούν να πετάξουν, πετούν.

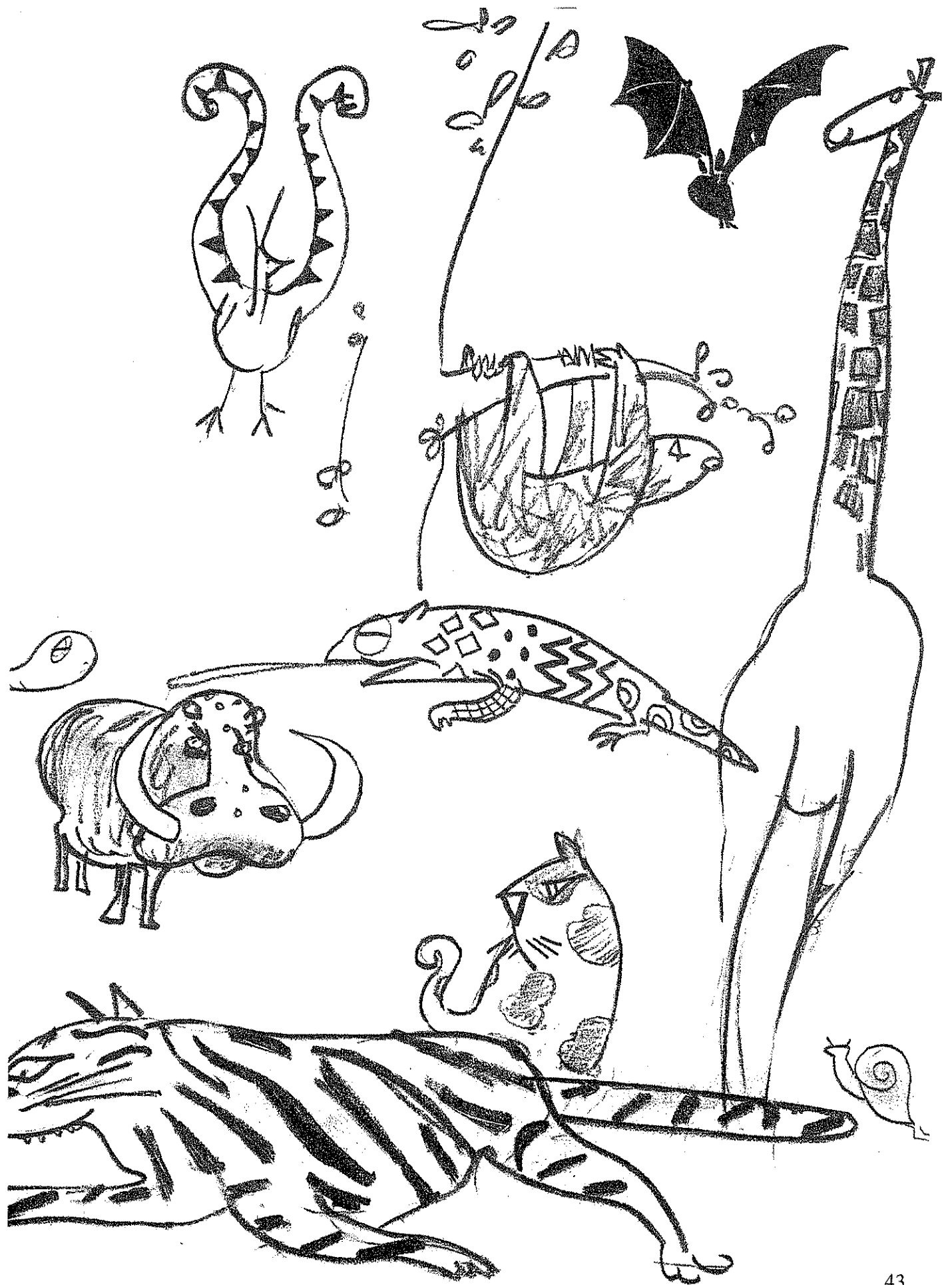
Κατά τη γνώμη μου το σχέδιο ενός πλατύποδα ορνιθόρρυγχου είναι περισσότερο διασκεδαστικό από το σχέδιο ενός τροχονόμου. (Σε μια δεύτερη ματιά ίσως να μην έχουν και μεγάλη διαφορά.)

Μια άλλη μεγάλη ευχαρίστηση που προσφέρει το σχέδιο των ζώων στο κινούμενο σκίτσο είναι η ποικιλία των προτύπων και των τεχνοτροπιών που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε. Εδώ είναι μια επιλογή.

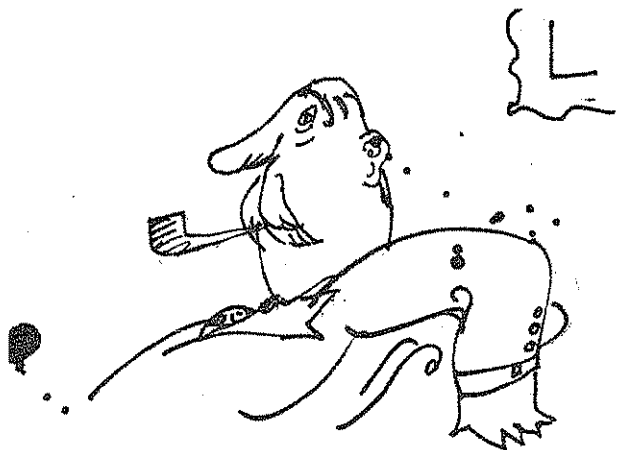
Βεβαίως υπάρχουν περισσότερα.

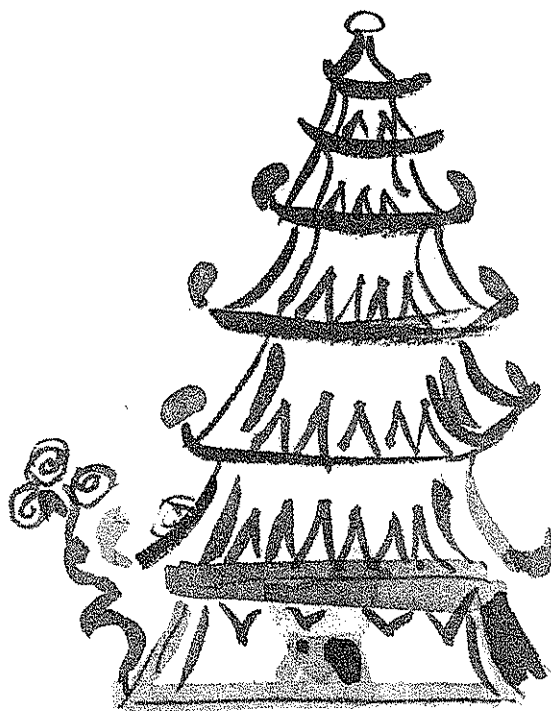

Διάφορα θέματα, διάφορα μέσα

Για ένα ευχάριστο σχέδιο θεωρείται πολύτιμο ν' αναπτύξετε όσο μπορείτε μεγαλύτερη επιδεξιότητα και να σταθείτε ικανοί να ελέγξετε την πένα χωρίς να κάνετε πολλούς λεκέδες και το πινέλο να μην προξενήσει πάρα πολλά έντονα σημάδια.

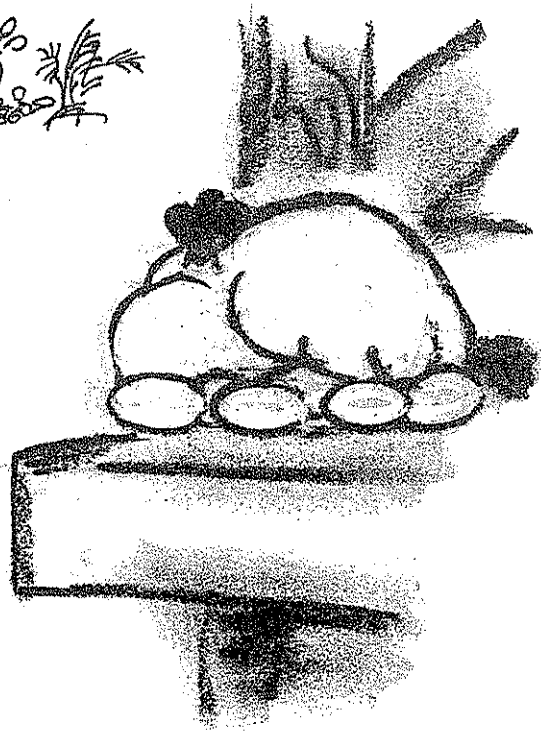
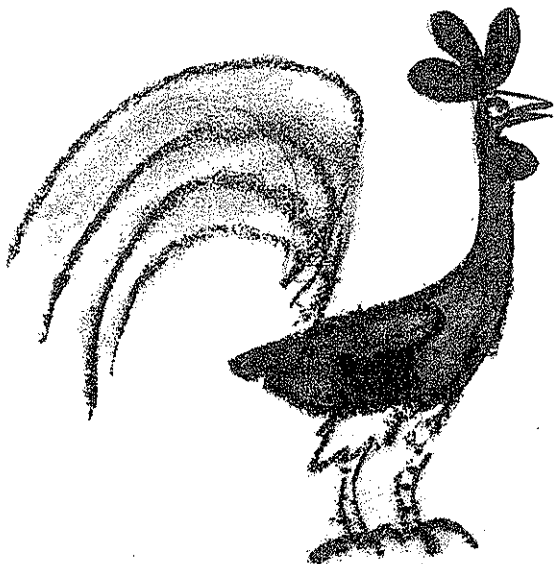
Πολλές φορές το ίδιο το θέμα υπαγορεύει το μέσο που θα χρησιμοποιήσετε. Αν επιθυμείτε ν' αποδώσετε έναν τύπο της Άπω Ανατολής, τότε χρησιμοποιήστε το πινέλο.

«Στη δική σου παγόδα ή στη δική μου;»

«Δε μ' αγαπάς, μ' αγαπάς;»

«Αγαπούλα, σε συλλογίζομαι μελαγχολικά.»

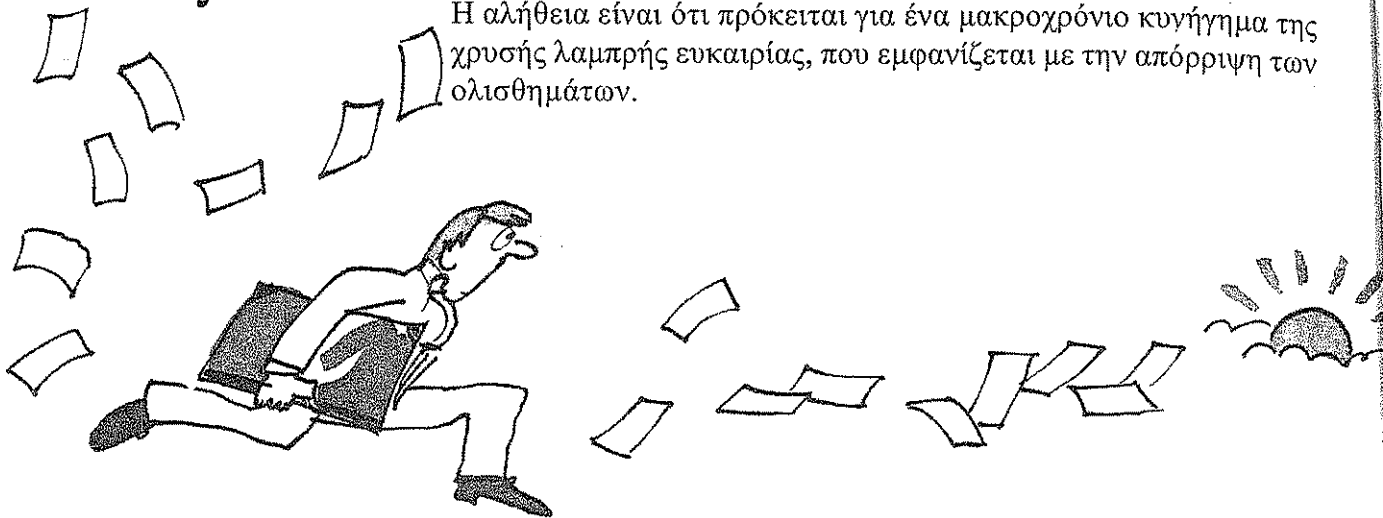
Για να δημιουργήσετε ένα τυπικό εφέ του δέκατου ένατου αιώνα το οποίο θα απαιτήσει μια πληθώρα γραμμών φωτοσκίασης, η ιδανικότερη λύση είναι η λεπτή πένα, που μπορεί ν' αποδώσει τόσο τις παχιές όσο και τις λεπτές γραμμές.

Το κάρβουνο και το αραιωμένο μελάνι δίνουν την αίσθηση του αυθορμητισμού σε εγκάρδια έκφραση.

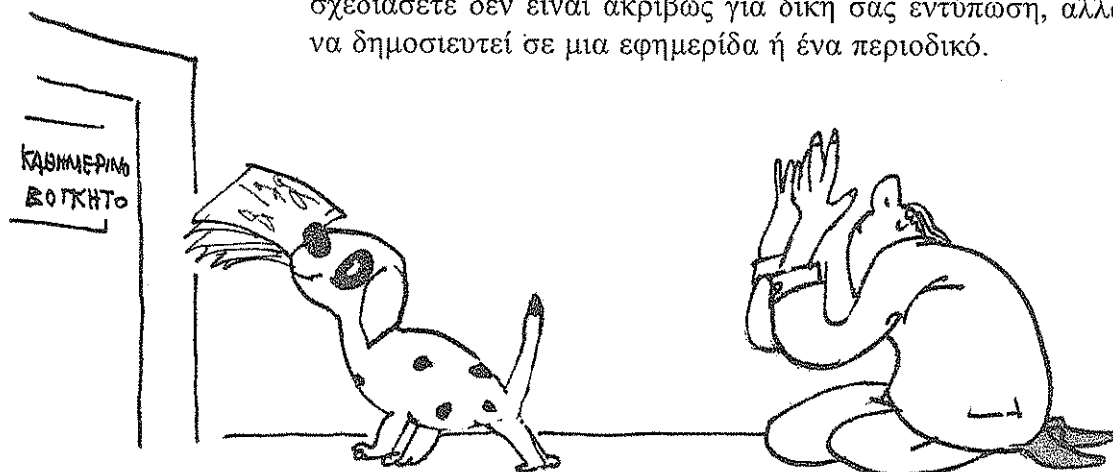
Ολοκληρωμένες δουλειές

Ένα από τα πιο παράξενα πράγματα σχετικά με τη ζωή μεταξύ των ανθρώπων είναι αυτοί που επιδιώκουν να γίνουν δημιουργοί κινούμενων σχεδίων. Αν ήξεραν μόνο!

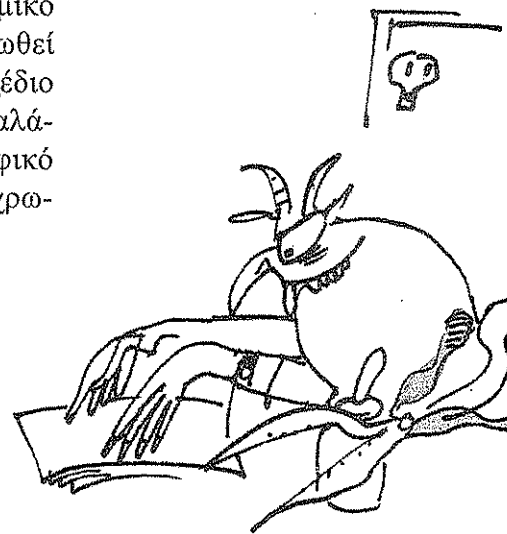
Η αλήθεια είναι ότι πρόκειται για ένα μακροχρόνιο κυνήγημα της χρυσής λαμπρής ευκαιρίας, που εμφανίζεται με την απόρριψη των ολισθημάτων.

Έτσι αφήνω σ' εμάς να υποθέσουμε ότι αυτό που προτίθεστε να σχεδιάσετε δεν είναι ακριβώς για δική σας εντύπωση, αλλά για να δημοσιευτεί σε μια εφημερίδα ή ένα περιοδικό.

Ίσως προτιμήσετε να προσθέσετε κάποια απόχρωση σε ένα γραμμικό σχέδιο για μεγαλύτερη αντίθεση. Αυτές οι μέθοδοι έχουν διατυπωθεί στην αρχή του βιβλίου, όμως ένας άλλος τρόπος για να λάβει το σχέδιο μια μηχανική απόχρωση είναι να βάλετε ένα αραιωμένο ελαφρό γαλάζιο εκεί όπου χρειάζεται η απόχρωση (αυτό δε γίνεται με φωτογραφικό τρόπο) και να ζητήσετε από τον τυπογράφο να προσθέσει την απόχρωση σ' αυτά τα μέρη.

Όταν παρουσιάζετε τη δουλειά σας, θα πρέπει να είναι όσο γίνεται περισσότερο νοικοκυρεμένη και ομοιόμορφη (κόψτε τα σχέδια περίπου στο ίδιο μέγεθος) και πρέπει να περιλαμβάνει το λιγότερο ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για να δείξετε τις ικανότητές σας. Και με μια έκθεση διασαφηνίστε στο γράμμα σας τα αστεία. Στείλτε τα μαζί με ένα φάκελο με γραμματόσημο για την επιστροφή τους. Συσκευάστε την εργασία σας με ένα κομμάτι χαρτόνι, γιατί αλλιώς τα τόσο προσεγμένα δημιουργήματά σας ίσως επιστρέψουν τσουβαλιασμένα.

Η χρήση χρωμάτων για αντιγραφή είναι περισσότερο ένα είδος πολυτελείας, όμως θα αντιγραφούν σε ασπρόμαυρα αν είναι ανάγκη.

Εξαλείψτε όλα τα λάθη με όσο είναι δυνατόν μεγαλύτερη προσοχή. Κάποιος φίλος ή εκδότης ίσως θελήσει να κρεμάσει στον τοίχο το σχέδιό σας ή να το δημοσιεύσει στην εφημερίδα του.

Θα πρέπει να φαίνεται σαν θεία πράξη.

Κατακλείδα

Το κινούμενο σχέδιο μπορεί να είναι ένας πολύ ευχάριστος τρόπος για να περάσει κάποιος την ώρα του, να σκαρώσει ιδέες και να τις μεταφέρει στο χαρτί. Σας δίνει την ευκαιρία να πείτε λίγα ρωμαλέα πράγματα – για παράδειγμα, σχετικά με το τι έχετε πετύχει με την οικογένειά σας, στο σχολείο, στη δουλειά.

Ελπίζω ότι αυτό το βιβλίο μπορεί να σας βοηθήσει να εκφράσετε τη δική σας άποψη και να δείτε γύρω σας μικρότερες τις δυσκολίες, και ίσως τελικά να αυξήσει το υπόλοιπο του τραπεζικού σας λογαριασμού.

Καθένας έχει ανάγκη να διασκεδάσει – μερικοί άνθρωποι μάλιστα έχουν και μια αίσθηση πνευματώδους διάθεσης. Ελπιδοφόρα, δικό σας.

